46ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 485 Գ. ՊՈԼԻՍ, 15/28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1902 ՈՒՐԲԱԹ 27 ՇԱՊԱՆ 15 ԹԸՇՐԻՆԸ ՍԱՆԻ 1318

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՅՄԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գրան Ռիւ Մասուէրի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ եւ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه بوی وسیاسی غزته‌در
صاحب امتیازی : اوحانس فرید
اداره خانه‌سی : باب‌عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԱԾԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անդամի համար, տարի 5 ղուշ.
Մէկ անդամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Դրսեւոր երկիրներու համար	25 ֆր	13 ֆ.

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ՎԱԴՔԸ ԿԸ ՍԿՍԻ ՔԱՍԻՄԻ ՆՈՐ ԹԵՐԹՕՆԸ

ԿՆՃՈՒՈՏ ՀԱՆԳՈՅՑ Մը

ԲԻՆԿԵԱՆՑԻ Տ. ՎԱՐԴԱՆ ՔՀ. ԱՍԼԱՆԵԱՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ԻՐ ԸՆԴԴԻՄԱԽՕՍՆԵՐՈՒՆ

Գ.

ԱՐԻԷԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ՊԱՏ. ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Մօտ երեք ամիս է վիճաբանութիւն կ'ընուած է լրագրական հրապարակին վրայ։ Պատուական Թերթիդ 18 Թիւով որ հրատարակուած է Սեպտ. 16ին, փորձած եմ վախճան մը տալ այդ վէճին և որովհետեւ քան ձեր աուութեան օրուան հերոսը ես եմ, կը զգոյշ ինձմով։ Իրրեւ հայ աղայ չառ բան կը պարտիմ օգնացեալ հօրդ՝ անմոռանալի Մ. Մամուրեանին յիշատակին, ուստի իրաւունք չունիմ քու գրած խիստ գրգռամակներդ պատասխանել նոյն ոճով։ Իրրեւ հայ քահանայ ալ ունիմ երախտագիտական հարկ մը ձօնելու պատուական ծնողիդ սուրբ յիշատակին, վասն զի հայ լրագրական հրապարակին վրայ նա էր միակ ատրեանը Հայ. Ս. եկեղեցի Հայրապետութեան ինքնուրոյնութեան գաղափարին։ Իրրեւ հրապարակի վրայ գրողներուն ամէնէն տարեալը՝ իրեն կը պարտի զգացածս ճիշդ ու ճիշդ ատոնց կեղծելու գրելու սովորութիւնը։ Շողոքորթելու և երկնչելու գաղափարներէն խլատ հեռու էր ադ հզօր մատնագիրը Շահնուրի տիպողսին ներքեւ։ ուստի և կը յուսամ թէ երբեք չի պիտի ցաւիք երբ յայտնած կարծիքներուդ ընդդիմախօսել փորձեմ։

Ցաւ յայտներ էի, որ ձերինին նման լուրջ թերթի մը մէջ հիւրընկալուած ըլլար հայ համայնքը նախատող լրդուած մը։

Այս կէտին պատասխան չէիք տուած։ Մեծադղորդ անպարարութիւն մանուանէք «Մանզումէ»ի խոշորագիր յայտարարութիւնները, որով կը զեկուցուիր գիւղացի մի որ և իցէ տէրէրի գրական հրապարակին մէջ երեւալուն և այն՝ իրրեւ գիտութեանց քիչ մը ծանօթ եղողի հանգամանքին ներքեւ։

Խիստ կը գանեմ ձեր այդ դատապարտանը և ճանաւոր չեմ համարիր բեմական լեզուի։

«Զափազանցած էք, կ'ըսէք, անշնորհութիւն մը»։ Կը դիտեմ թէ չառ նշանաւոր էր ծանուցեալ իրողութիւնը՝ երբ Բարիզէն ու Իզմիրէն գամ մի ևս կ'ուզէին վերակենդանացնել «Մէթոտի վրայ» գրքին համբաւը, այն գիրքին զոր դուք իակ կ'անուանէք վնասակար։ —Այլարիի չորս կողմ թիրուցան կրօնային հասարակութեան մը միութեան ու քայքայուն գոյութեան խարխիլ կազմող կրօնի և եկեղեցւոյ հիմերը քանդել՝ փիլիսոփայութիւն մէր ճանաչել և յայտնապէս անդէպ, որ... յայտնի վնասավ կը շլմորէ հայ անհատը»։

Այսպէս կ'ըսէիք ձեր Թերթին Ապրիլ 15ի 8րդ Թիւին մէջ։ Ենթադրեր էք դուք որ «Մանզումէ»ն կամ ես զձեզ անուղղակի ջատագով սեպած ըլլանք երեքներուն գրած անկրօն վարդապետութեանց, իմ մասիս կը յայտարարեմ թէ հայ համայնքին դէմ ուղղուած հայհոյութիւնը պէտք չէր տպագրուիլ ընելով՝ ամենեւին ըսած չենք ըլլար թէ դուք համամիտ եղած կ'ըլլաք այդ գրուածքին։ Ձեր սխալը եղած է այդ պարագային մէջ միայն ԱՆՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ։

Այդ անուշադրութիւնը գործուած է նաեւ 1902 Յունվար 1 Թիւին մէջ երբ Բռիզանթէմի Ֆանթէզին հրատարակուած է։

«Մանզումէ»ն կը քննադատէք նաև վասն զի ինձ նման ինքնագով տէրտէրի մը գրուածքը հրատարակեր էր։ ինչո՞վ պակաս էին նաեւ Գ. Կարապետ Ստեփանեանի և Գ. Արտաչէս Յարութիւնեանի յօդուածները, զորս հրատարակած էիք։

Եթէ Թերթդ կը յարգէ գաղափարներու ազատութիւնը, կը յարգէ կարծիքները ու Թէր ու դէմ գրուածքներ կը հրատարակէ։ ինչո՞վ մեղաւոր էր «Մանզումէ»ն երբ իրեն բոլորովին անծանօթ տէրտէրի մը խիստ գրուածքը կը հիւրընկալէր իրեն մնայուն Թղթակցին գրութեանը դէմ։ Արդեօք դուքա՞ կը միանաք Բռիզանթէմին և կը հրամայէք որ «Մանզումէ» միայն հաւատակորդներուս կարծիքը պաշտպանողներուն գրուածքներուն տեղ չը-նորհէ։

Ապաժամ ու անյարմար կը դատենք կրօնական խնդրոց վրայ երկարաբանները։ Կը բողոքեմ այդ գաղափարին դէմ։ Բրիստոս կ'ըսէ «Բննեցէք զգիրս»։ Կրնաք ըսել թէ Վարդան քահանան իր երկար մտորելու թերուն սահմանը անցեր է և անեղեթ կարծիքներ յայտներ է Վոլթէրի, Շոբէն հաուերի, Պիւխնէրի և այլ այդ կարգի հանճարներու վրայ թեթեւամտութեան վէհուներ արձակելով»։ Բայց ես ալ կը պատասխանեմ թէ ատոնց և դեռ Գ. Ստեփանեանի կամ Տէրէրը են՝ որոնց մասին երբեք թեթեւութիւն չեմ խօսած, միայն թէ կայ կամաւոր լռութիւն մը որ Բարիզէն։ Իզմիրէն և Պոլսէն գրողներու գրութեանց մէջ կը մնակուի երբ խնդիր է յիշել և լեղեղել քրիստոնեայ նոյնպէս նշանաւոր հանճարներու անունները։ Եւ ինչ իրաւունքով թեթեւ կ'անուանէք խօսքերս երբ կ'ընդդիմախօսեմ անոնց ԱՆՃԱՀ գրուածքներուն, որով ցանցեր են հարուածել հանճարներուն Ստեղծողը։ Անոնց վրայ գրած արդարացի դիտողութիւններս անառնելի կը գտնէք։ Ներեցէք որ ես ալ ըսեմ. հաւատացեալին համար անառնելի են Վոլթէրին Բրիստոսի Աստուածութեան դէմ գրած ծաղրը. Շոբէնհաուրի կղերին դէմ «փսսուրայի նման են» խօսքը, Պիւխնէրին «Նիւթէն դուրս զօրութիւն չի կայ» վարդապետութիւնը։ Ռենանի Բրիստոսի ստուգածութիւնը հերքելու ճգնող գրութիւնները եւն. եւն.։

Ձեր լրջութեամբ չէք դիջանիր ընալու ինծի ոչնչութիւն. գիտեմ ես զձեզ

)(63)(

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՕՆԸ

ՄԱՐԴ ՄԱՐԻՕ

ԻՐՈՅ ՄՈԼՈՐԱՆՔԸ

Թ.

Ընդվզում

Ի. Լարոշ այս խօսքերը լսելուն պէս վեր ցատկեց տեղէն ու պոռաց.

—Պիտի հեռանա՞ս ինձմէ...

—Երբ կը սիրէ մարդ, ամէն բան դիմադրել աչք կ'առնէ... Պիտի տեսնես թէ իմ երջանկութիւնս ուզելը ինչպէս կ'ըլայ...

—Ա՜հ, իմ քովէս, իմ իրաւասութեանս տակէն պիտի հեռանա՞ս մի..., շարունակեց Գ. Լարոշ ինքզինքէն դուրս ելած, ու մեծ մեծ քայլերով սրահին մէջ պտտելով։ Ինչ պիտի ընդվզի՞ս մի...է՛, կը տեսնա՞ք...

* *

Ժան ամէն օրուան պէս լալ սկսաւ իր տեսնելը քաշուելով։ Եւ երբ հանդարտեցաւ, սկսաւ երկա՜ր երկա՜ր մտածել։

Հօրը խօսքերուն իր տուած պատասխանները մտաքերեց. այո՛, քնդվիզած էր Գ. աը Ֆավրէօզի հին բարեկամին անիրաւ կողմնակալութիւնները դէմ։

Ըսած էր թէ, հայրական իշխանութենէն պիտի ելլէր. բայց ի՞նչ պիտի ընէր։

Շատ անգամ լսած էր ծնողական կամքերու հակառակ ամուսնութիւններ, ինչպէս նաեւ անոր հրամանովը կատարուածներ...

Որո՞ւն հետեւելու էր։

Գ. աը Ֆավրէօզին ունեցած դիրքն ալ կը մտաբերէր միեւնոյն ատեն, և

—Դեռ չորս տարի ունի ան, կ'ըսէր ցաւագին դէմքով մը։

* *

Գ. Լարոշ ալ տա բանին վրայ կը մտածէր՝ որ քիչ մը կ'իջեցներ իր բարկութիւնը։

—Դեռ չո՛րս տարի ունի Էմմանա, կ'ըսէր ինքնիրեն։ Մինչեւ այն ատեն ի՞նչ որ ալ ըլլայ, Լուրը կ'իյնայ ծրագիրը։

Բայց քանի մը օր եաքը, աղջկան պաղ ու անտարբեր դիրքին դէմ չդիմանալով, որոյեց գործել ժամ առաջ։

—Պէտք է որ ես Էմմանը տեսնեմ մէյ մը..., ըսաւ։ Թերեւս փոխեմ անոր միտքը, անդառնալի ձեւով մը յայտարարելով որ, երբեք չպիտի զիջանիմ հաւանութիւն տալու իրենց ամուսնութեանը համար...

Եւ վայրկեան մը եաքը աւելցուց.

—Միեւնոյն ատեն պէտք է որ ատնկ պզտիկ մը առաջ քշեմ նաեւ պարտքերնուն խնդիրը... Ո՞վ գիտէ թէ ասանկով միջոց մը չգտնամ բուժելու համար խեղճ Ժանս այն մահատու սէրէն։

Ժ.

Անիծուած սէր

Լիւսիէն բոլորովին յուսահատած վիճակի մը հասած էր։

Զինուորական ծառայութիւնը, հիմա ամէն բանէ աւելի կը ձնշէր իր վրայ՝ ամենասոր արիւնի մը պէս։

Հասկցած էր որ Գ. Լարոշ ամէն միջոց ձեռք պիտի առնէր արգիլելու համար իրենց ամուսնութիւնը։

—Թերեւս չորս տարի եաքը միտքը փոխէ, կ'ըսէր ինքնին։ Եթէ մէյ մը տեսնայի զայն ան օրերը... ի՜նչ ազէկ պիտի ըլլար...

Կը մտածէր ու կ'ըսէր։

—Պէտք էր որ չի հանդիպէի Ժանին։ Ան ատեն յոյս մը կրնայի՛նք ունենալ նորէն իրար տեսնելու, իսկ հիմա երբէ՛ք, անկարելի՛ է ալ։ Գ. Լարոշ աչալուրջ պիտի հսկէ... Թող չի պիտի ասյ որ ալ դուրս ելլէ Ժան... Եւ Թերեւս նորէն Բարիզէն հեռացնէ...

Թշուառականը ասանք խորհելով հանդերձ, նորէն հաստատ կը մնար իր որոշումին մէջ, աչքի առջեւ բերելով որ, Ժան անգամ մը խօսած էր իր հեռը և Էմմանը կարծելով զինքը, անպէս եւ ամէնէն բացարձակ անհաւատին համար միութեան կապ մը դէպի կրօնն են Աստուծոյ տան պաշտօնեաները։» Այս գաղափարն ալ վերջինին չարունակութիւնը իրրեւ անհանգիստ կը մնայ ինծի։

Իրաւ է թէ ճշմարիտ հաւատացեալը կը յարգէ իր հոգեւոր հովիւը բայց անհաւատը ի՞նչով պիտի յարգէ քահանան երբ իրեն ամէն օրուան երեսած բանին այսինքն կրօնքին ջնջման դէմ յայտնապէս կը մաքառի քահանան։ Երկու ոխերիմ թշնամիներու մէջ սրատկից միաբանութիւն կրնայ ըլլալու հրաշքին ինչո՞ր հաւատանք։

Տեսէք թէ ընդդիմախօսներուս մէկին մաքին անցա՞ւ գրելու թէ ինչո՞ւ անարգական ոճով խօսուած էր Ներսէս Վարժապետեանի յիշատակին մասին։

Դիտէք ինչո՞ւ չի խօսեցաւ. վասն զի կղերական էր այն և կարելի էր ամենայն բարեկրթութեամբ կոխսել անոր գերեզմանը։ Այնքա՞ն յայտնի են երկու կողմին զգացումները, որ հրաշքի կը կարօտի երկու բեւեռները գտնելու համաձայնութիւնը ի համբոյր հաշտութեան ձեռնելու։

Ինչո՞ւ ընդդիմախօսներուս մէկը չի յայտնեց թէ Ամեն. Ս. Պատարիզաց Հօր պատարագելու ժամանակ եկեղեցիին մէջ անկարգ չրջագայողներու ըրածը անվայել էր։ Ինչո՞ւ «Մանզումէ»ի Միրօն մինակ կրցաւ ցաւիլ ու հանրութեան նուիրուող Թերթերէն հիմակ զիս հարուածելու փութացողները ինչո՞ւ մոռցան գրելու անառանը թէ հաւատացեալ կամ անհաւատ պէտք է պատկառ կենալին այդ ծանուցեալ երիտասարդները Աստուծոյ տունը մտած ժամանակին ուր կը գտնուէր եկեղեցիին Հովուապետը։ Երբ ես գրեցի թէ «անպատկառութիւն» էր անոնց ըրածը՝ դուք իրաւունք կ'ունենա՞ք գրելու իմ դէմ «օրուան հերոս Տէր Վարդանին գրածները ուրիշ բան չեն այլ միայն հոխոյութեանց հաւաքածներ ասոր անոր հասցէին ուղղուած»։ Ինչպէ՞ս կը պահանջէք իսմէն որ ներողամիտ ոգւով նայէի սրբարանին դէմ գործուած այդ անհարկի ընթացքին։ Ինչպէ՞ս հանդուրժէի իրրեւ քահանայ իմ հոգեւոր արդի պետին դէմ գործուած անպատկառ ընթացքին։ Ինչո՞ւ մոռնայի մեռնող հոգեւոր պետին յիշատակին հասցէին գրուած անշնորհ խօսքը և չի բողոքէի և որ մեծն է ինչպէս ապասէի անարտունչ որ աջէն ու ձախէն ցեխերու մէջ թեթեւին ա՛ս ու ա՛ն աւեւարանի սրբութիւնները ու չի բողոքէի. անարգ է ձեր կատարած դերը չի գրեի անոնց, որոնք կը փառաբանէին հանրայնաս մարդու յիշատակը։

Կրօնի քայքայման պատառ կ'ունենա՞ք կղերական դասակարգը չառ ցանցառ բացառութիւններէ մը դուրս և կ'ըսէք. «անոնք են չահախնդիր, անպատկառ, կեղծաւոր խառնակիչ, անորակելի ընթացք ունեցող։»

Եւ կը դառնաք Աղգ. Պատարիզաբարին կ'առաջարկէք «որպէս զի դարման մը տանի և թուլ մը դնէ քահանայութեան բարձր պաշտօնին մէջ սպրդող այդ հոծ խմբին դէմ։»

Մէկ բան մոռցեր էիք. «ամենէն կեղծ խոստովանութիւններ ըրած էր։

Կրակոտ ու իրական կիրքի մը ըրնուած, կ'ուզէր դէմ գնել ամէն արգելքին։

—Ինչպէս տեսնել անգամ մըն ալ Ժանը... Ինչպէս անգամ մը մտանիանոր... Ինչ միջոց գտնալ անգամ մը գրելու համար անոր։

Բաւական օրեր, գիշերներ մտքէն օգտուելով տեսաւ Ժանին ամէնորս բոլորը պատիլ, փորձելով անգամ մը նշմարել զայն։

—Եթէ անգամ մը գտնէ նշմարէ ինծի, պիտի հասկնայ որոշապէս թէ ես եմ։

Եթէ տեսաւ որ ալ անօգուտ էր պատկիրը ապրին անդին սկսաւ հարցընել. բայց մինակ Գ. Լարոշին անունը բերնէն հանելով աղջիկին անունը բերնէն հանել։

Թարգ. ՇԱՀԻՆ

(Շարունակելի)

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿԸ

Մեր մարդ «Մանզումէ»ի այն ընթերցողներուն յայտնի է, որոնք թիւ 431էն սկսեալ Թերթ կը գտնեն։ Աշխարհաբար Նարեկը բացէն պիտի չծախուի։

առաջ կարգընկեց ընելով Վարդան քահ. Ասլանեանը»։]

Կը մոռնաք ազնիւ Մամուրեան որդի, թէ Հայ քահանան կ'ընտրուի Հայ ժողովուրդէն և թէ ժողովուրդ մը իր ունեցած հոգեւոր վարիչներէն գանգատած ատեն պիտի գիտնայ թէ իրմէն բխած են անոնք։

Վերջաբանուդ մէջ կ'ըսէք «Կրօնի թշնամի չի նկատենք քանի մը սկեպտիկներ, գիտութեան սիրահարներն չի մկրտենք անհաւատ տիզոսով։ բուն թշնամի, բուն աւերող տարրն նոյն իսկ քահանայական աքեմին և տարարակ մը մօրուքին տակ պէտք է պրպտել։»

Պատասխան.

Այն տեսութեան ոգին, զոր գիտունի հովեր առնողները ցոյց կուտան ընդդէմ կրօնի ընդհանրապէս, ընդդէմ Բրիստոսի անձին և հրաշքներուն մասնաւորապէս և մանաւանդ անոնց շարունակեալ աղաղակը թէ Հայ քահանայութեան մէջ պէտք է փնտռել կրօնի քայքայումը. կ'ՈՒԾԱՑՆԵՆ Հայ պատանին Հայ եկեղեցի յաճախելէ, Ս. Հաղորդութեան սեղանին մատնուելէ, ընտանիք կազմելէ Հայ եկեղեցական անարդեալ դասին մէջ մանելէ և հեռեւապէս բոլորովին չրջելով պատուական Մամուրեան որդիի վերջաբանին խօսքերը կ'ըսենք իրեն.

Կրօնի թշնամի կը նկատենք սկեպտիկները որոնք կը ծաղրեն Ս. Գրքի ճշմարտութիւնները գիտութեան սիրահար չենք կրնար ըսել անոնց, որոնք ընկերաբանութեան բարձրագոյն ճիշդն եղող կրօնքի գիտութիւնը կ'ուրանան և կը ջանան ոգի ի բռին խեղճ ժողովուրդի մը խեղճուկ կեանքին հետ ապրող, անոր ցաւերը դարմանելու ճգնող քահանայական դասակարգը յտից ցրգլուս ապականալ տարր մը ըլալը հաստատելու և իրենց այդ թիւր գաղափարը տարածելու։

Եկեղեցիի բարեկարգութեան էն ծանրակշիռ հիմնաքարն պիտի զետեղուի Ա՛ՅՆ ՕՐԸ երբ Ս. Պատարիզաբարն ու կաթողիկոսները ունենան ընդարձակ հսկողութիւն Հայ համայնքը կամաց կամաց թունաւորող գրական մեծ հոսանքի վրայ։

Այս է իմ վերջին խօսքս։

Ձեր անձին նկատմամբ
Խորին յարգանքներս
ՎԱՐԴԱՆ ՔՀ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

12 Հոկտ. 1902

* *

Տէր Վարդան Հօր գաղաբարները պաշտպանող հեռեւալ յօդուածները հատած են Խմբագրութեանս զորս չենք հրատարակած նկատելով որ Տէր Վարդան հայրը իր կուռ ոճով ու սուր գրիչով բաւական է ինքզինքը պաշտպանած նկատելու իր ընդդիմախօսներուն դէմ մանաւանդ որ պէտք եղածէն աւելի ալ ծեծուեցաւ խնդիրը և նոր պատասխաններ գուցէ ուրիշ վի-

54—21

ճաքանութիւններու առիթ տային, որոնցմէ կարելի եղածին չափ կը փոփոքինք խուսափիլ։

Երզնկաէն.— Տ. Մեսրոպ քհնյ. Թորոսեան։

Իզմիրէն. — Տ. Գաբրիէլ քհնյ. Խաչատուրեան (Պրուսացի)։

Իւսկիւսարէն. — Գրիգոր էֆ. Սարքեան։

Գրնպարէն. — Յարութիւն էֆ. Մկրտիչեան։

Հալէպէն.— Ա. Խ. էֆ.

Կայս. Լիսէէն.— Սօղոս էֆ.

Աւաբազարէն.— Գլակ Հինէնց էֆէնտի։

Բինկեանէն. — Յովհաննէս Խ. Դանիէլեան էֆ.

Սեբաստիայէն.— Արփի էֆ.

Վանէն.— Կրճնաէր էֆ.

Եւն. եւն. եւն.

ՏԽՄԱՐ ԱՆԱՐԳԱՆՔ

Տարօրինակօրէն սխալ ըմբռնումով մը չենք սիրեր արհեստները և արհեստաւորները, ու այդ դասակարգին նը-կատմամբ մեզ թթուած դէմքով մը կը վերաբերուինք։ Ասոր պատճառն ալ մի միայն արհեստին տարին բան մը նկատուած ըլլալն է մեր մէջ, և այլ ալ ծնունդ կ'առնէ ընդհանրապէս մեր մայրերէն։

Ամէն մայր, որ արհեստաւորի մը կինն է, իր տղան սա քառերով կը մեծցընէ. «Տղա ուսումնական պիտի ընեմ որ հօրը պէս չըլլայ»։ Տղան կը մեծնայ հեռագիտէ մօրը բերնէն միեւնոյն յանկերգը լսելով, չափահաս կ'ըլլայ, նախակրթարանին ընթացքը աւարտած է կամ պիտի աւարտէ, ու հիշդ այն միջոցին որ քիչ շատ խելահաս է սկսելի պժգանք մը ունի արդէն իր մէջ արհեստին նկատմամբ։

Վերջապէս օր մը, երբ տ'ել տիպուած է աշխատելու, ասպարէզ մը չի կրնար ընտրել, կ'անտրկի, իրեն հետ ծնողքն ալ անտրկած կը մնան. ուստ՝ ամիսներ կը տեւէ, թերեւս տարիներ ալ. և շատ մը յոգնութիւններէ, դիմումներէ ետք, մօրը կամ ծնողքին ներեւակայած ապագայ սասսնականը գըլուխս կը ծռէ հարիւր զրուշնոց գրագիր մը կամ վարժապետ մը ըլլալու խեղճ ու կրակ։ Անաւարտ ծնողքներուն ուսումնականները, որոնք այնքան շատ կը հանին հիմակ, հրապարակը ողողելու սատիճան։

Մինչդեռ այդ տղաքը որ կը տուժեն, տարիներով ձրի երկրաչափութիւն ընելով, յանցաւոր չեն իրենք, ծնողքներուն վրայ ալ չպիտի բեռցնեմ յանցանքին ամբողջութիւնը, որովհետեւ դպրոցն ալ իր մեծ բաժինը ունի ասոր մէջ, դպրոցը, այո՛, որմէ շատ բան ակնկալելու իրաւունքը ունինք։ Անիկա, տղուն մէջ անհեղութիւններ մշակելուն, պէտք է արուեստին սերը զարգացնէ անոր մէջ, արուեստը տղուն սիրցնելու արհեստն ալ դպրոցն կը սպասենք։ Ընդհանրապէս նախակրթարաններէն ելլող տղաք գրեթէ հիւանդներ են, հիւանդներ, կամքով ու նկարագիրով։ Ու այս հիւանդութիւնը տեսէք ինչպէս կը մշակուի տղուն մէջ։

Նախնական ու շատ կրնամ ծէն տանք օրինակ մը. պատահմամբ դըպրոցին մէջ տղուն մէկը յօղող շարադրութիւն մը գրած է. դաստիարակը, չըսելու համար վարժապետը, անուն հրմանքով տղան կ'ասուածացնէ, թէ այդ տղան օր մը տաղանդաւոր քանասաղեղ մը պիտի ըլլայ, թէ օր մը հռչակաւոր գրագէտ մը պիտի ըլլայ, ու տակաւին «պիտի ըլլայ»ներու շարք մը երկարուած, այս, ու այս կարգի վարժապետական ներշնչումներով տղաք կը թունաւորուին։ Տղաք կ'ըսեմ, որովհետեւ նկատի կ'առնեմ միեւնոյն դասարանին մէջ գտնուող աշակերտներն ալ, որոնք այդ մտանելիութիւնին նմանիլ պիտի չանան։ Միւս կողմէ տակոյն արհեստին նկատմամբ զզուանքին աւելցած է արդէն։ Ուրեմն ծնողքներուն սին մտածումները, վարժապետներուն սխմար ու չափազանցուած գովեստները կ'ներշնչեցնեն տղուն ապագան։

Որչափ բարերար օր մը պիտի ըլլար այն օրը, երբ դպրոցները տղուն, ուսման սերին հետ արհեստին սերն ալ ներշնչէին, որմէ կախում ունին կանանքին ամէն պէտքերը։

Նոր սերունդը դպրոցէն ելածին պէս, օրերով ասանդուելէ ետք, վարժապետութեան կամ գրագրութեան հիւանդութենէն վարակուելու չեն, ընդհակառակը, պատրաստակամութիւն ու կամք նկարագիր մը ունենալու են արհեստ մը ընդգրկելու։

Ու երբ օր զարգացած անհատներ արհեստաւոր ըլլան, աւելորդ չէ պիտի ըլլայ ըսել թէ արհեստներն ալ պիտի զարգանան ու յառաջդիմեն նոյն համեմատութեամբ և թէ վաղուան ընտանեկան կեանքն ալ ապահովուած պիտի ըլլայ ապրուստի կողմէ, ու վերջապէս լակեն, թափառայածնոր սերունդ մը չենք ունենար, արհեստին դէմ անարգանքով լինուած։

ՇՈՒՇԱՆ

ԱՐՏԱՔԻՆ

Մ. ՔՐՈՒԲԻ ՄԱՀԸ

Հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդուին Մ. Քրուբի մահուան նկատմամբ։

Մ. Քրուբի մահուան գոյժը խորին յուզում առաջ բերաւ Էսէնի մէջ։ Տիկին Քրուբ կէսօրէն վերջը Քասէլ ժամանեց։ Քաղաքապետը, մասնաւոր գումարման հրաւիրեց քաղաքապետութեան Խորհուրդը և յայտարարեց թէ Մ. Քրուբ որ կաթուած մը ունեցած էր, յանկարծ առտուն կաթուածի երկրորդ հարուածի մը ենթարկուելով՝ իրիկուան մեռաւ։ Խորհուրդը միաձայնութեամբ ցաւակցութիւն յայտնեց յանկարծական մահուան առթիւ այն քաղաքացիին որ այնքան մեծ պարութերած էր իր ծննդավայրին։ Խորհուրդ քաղաքապետին պաշտօն յանձնեց իր ցաւակցութիւնները յայտնել հանգուցեալին կնոջը։ Մ. Քրուբի բժիշկը՝ Տր. Բոհլ՝ մինչեւ իրիկուն անոր բնակարանը մնաց։

Լուրի մը համեմատ, որ տակաւին հաստատուած չէ, Մ. Քրուբի հօրը կըտակին համաձայն, գործարանին տեսչութիւնը պիտի յանձնուի Մ. Քրուբի եղբօրորդւոյն՝ Մ. Արթիւր Քրուբի, որ Աւստրիոյ Գէրընտորֆ քաղաքին մէջ փամփուշտի գործարան մը կը վարէ։ Հանգուցեալը երկար տարիներ ի վեր կը տառապէր սրտի հիւանդութենէ մը։

Վիլհելմ կայսրը Մ. Քրուբի մահուան լուրը առնելուն պէս, հեռաւեալ հեռագիրը ուղղեց գործարանին տեսչութեան.

«Ձեր պետին անակնկալ մահը մեծ յուզում պատճառեց ինծի։ Նախախնամութիւնը խորհրդարանի տիպոս ուղեցող Քրուբը պետ կարգած էր ձեռնարկութեան մը, որ երկրին սահմանները խիստ շատ անցնելով, տիեզերական նշանակութիւն մը ստացաւ։ Ոչ միայն ուզեց պաշտպանել իր օրը հանճարին իրեն փոխանցած հաստատութիւնը, այլ ուզեց զայն զարգացնել, իր համբաւին համապատասխան եղանակով, աշխարհի չափ ընդարձակութեամբ։ Այդ եղաւ իր կեանքին գործը։ Անոր անունը անբաժան է երկաթի ճարտարագործութեան, զինագործութեան, պաշտպանութեան ժամանակակից միջոցներու և նաւային շինութեանց զարգացման պատմութենէն։ Գործաւորներու նպաստաւոր հոգածութեան անբաղդատելի տիպարը եղաւ։ Ուսի երկրասիրական զգացումի մը ներշնչուած։ հաւատարիմ կը մնայ միշտ անոր որ ոչ ևս է, և անոր բոլոր պաշտօնեաներուն և հաղարաւոր գործաւորներուն հետ, խիստ ցաւագին կերպով կը զգամ անոր կորուստը։

Վիլհելմ կայսրը որ շատ կը սիրէր Մ. Քրուբը, իբրեւ գերմանական թնդանօթներու մեծ գործաւորը, չորս տարի առաջ զայն անդամ կարգած էր Աւագաց Ժողովին և պետական Խորհուրդին։ Վիլհելմ Բ. քանի անգամներ Քրուբի հիւրը եղած էր Հիւկէլի վիլլային մէջ, նաև շատ անգամներ ներկայ գտնուած էր թնդանօթի փորձերու։

ՌՈԼՈՄԻԱ

Բանտայէն կը հեռագրուի.—«Կառավարութեան և ըմբոստներուն միջեւ կնքուած դաշնագրութիւնը կ'երաշխաւորէ բոլոր քաղաքական յանցանքով բանտարկեալներուն ազատութիւնը, բացի անոնցմէ՝ որոնք պիտի մերժեն ընդունիլ դաշնագրութեան պայմանները։

Ներում չնորհուած է բոլոր անոնց՝ որոնք մասնակցած են ըմբոստական շարժման մէջ։ Ազատուած է իրենց ազատութիւնը։

Ըմբոստներուն ռազմամթերքը պիտի յանձնուի կառավարութեան, քսան օրէն։

Ըմբոստ քառասուն սպաները՝ արտասուած են պահելու իրենց դրօշը և զէնքերը։

Դաշնագրին կնքման առթիւ Բանտայի մէջ տեղի ունեցած խրախճանքներուն միջոցին, նաւահանգիստին մէջ թնդանօթ մը պայթած է, ուրկէ մեռած են երեք զինուոր և երկու ալ վիրաւորուած։

ՄԻՋԱԴԵՂ ՄԸ ԿՈՒԱՔԷՄԱԼԱՅԻ ՄԷՋ

Կուաթէմալայի Միացեալ Նահանգներու դեսպան Ֆոքթ. Հընդըր, որուն տղան ուրիշ ամերիկացի մը սպաննած էր Կուաթէմալա քաղաքին մէջ, և ամերիկեան դեսպանատունը ապաստանած, կ'ըսէ թէ իր տղային դիակը պաշտպանելու օրինաւոր պայմաններուն մէջ գտնուած է։ Բայց արտաքին գործոց նախարարութեան ուղղուած հեռագիրի մը մէջ Կուաթէմալայի Միացեալ Նահանգներու ընդդ. հիւպատոսը կ'ըսէ թէ զոհը եղուելէն զատուած է, որուն քով կը գտնուէր Տոքթէօր Պայլի, ամերիկեան դեսպանատան քարտուղարը, ձեռքը հրաձիգով մը։ Կը հաստատուի թէ, Տոքթ. Հընդըր իր հրաժարականը տուած է իրեն դէմ եղած ամբաստանութեանց համար, բայց մինչեւ հիմա իր տեղը ոչ ոք նշանակուած է։ Կը ծանուցուի թէ՝ կուաթէմալայի մէջ իր պաշտօնի գլուխ անցնելէն ի վեր, բազմաթիւ գանգատներ եղած են իր մասին։

Ապանութեան այս հարցը դարձեալ հանրային ուշադրութիւնը կը դարձնէ սա խնդրին թէ՝ Ամերիկա իր դիւանագիտական ներկայացուցիչները խոհականութեամբ չի նշանակեր, երկրորդական պաշտօններու համար։ Դեսպանները ընդհանրապէս մեծ խնամքով կ'ընտրուին, բայց դիւանագիտական նուազ կարեւոր պաշտօններու համար, շատ անգամ կ'ընտրուին անուս անձեր։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՄԱՑԱԼԱ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՆ

Մաքալա իշխանուհին ծննդեան առթիւ, Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորը ներում չնորհեց բազմաթիւ բանտարկեալներու, և օրէնքի պզտիկ անհնազանդութեանց համար ուրիշ դատապարտեալներու։

Թագաւորը նոյնպէս հարիւր հազար ֆրանք բաշխեց Հռոմի աղքատներուն համար, և հարիւր հազար ֆրանք ալ Սավոյի հիւանդանոցին, աղքատներուն և ընկեցիկ տղոց համար։

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Լոնտոն, 23 Նոյ.—Բորթուկալի թագաւորը վաղը առտու պիտի մեկնի Ուինսորի արքայական ապարանքէն, մօտը 10ը 25 անցած։ Նորին Վեհափառութիւնը պիտի երթայ Տիալինկդըն Հոլ (Նորֆոլք)։

Տամ Քարլոս թագաւորը այսօր ներկայ գտնուեցաւ կրօնական արարողութեան մը, Ուինսորի կաթոլիկ եկեղեցիին մէջ։ Իշտարտ թագաւորը և Ալեքսանդրա թագուհին ներկայ գտնուեցան արարողութեան, պալատին մասնաւոր մատուռին մէջ։ Վաղը Ուինսորի պալատէն պիտի մեկնի նոյնպէս Իշտարտ թագաւորը, և պիտի երթայ Քէսըլ-Լօրա Ֆարքարի դղեակը։

Ալեքսանդրա թագուհին Սանդրինգհամի պալատը պիտի երթայ, ուր պիտի գտնուի Կալլէթի իշխանը։ Թագուհին հոն պիտի մնայ իր ծննդաբերութեան համար, որուն կը սպասուի մօտաւոր ժամանակի մը մէջ։

ՔԱՆԱՏԱՑԻ ԲԱՐԴԱՒԱՃՈՒՄԸ

Քանատայի հիւսիսային արեւմուտքի նշանակելի զարգացումը և իր արգաւանդ հողերուն արագ շահագործումը, վերջին երեք տարիներու ընթացքին, մեծ ուշադրութեան առարկայ դարձած է թէ՝ Օթաւայի և թէ արտասահմանի մէջ։ Այս երկրին շահու արտակարգ աղբիւրները կը սկսին զբաղեցնել այն մարդիկը որոնք երկաթուղիի գործին գլուխը կը գտնուին։ Ասոնք կը ջանան երկաթեայ համբաները տարածել, ձեռք անցընելու համար այն մեծ վաճառականութիւնը զոր պիտի հայթայթէ այս գաւառը խիստ մօտաւոր ապագայի մը մէջ։

Քանատական երկաթուղիի Ընկերութիւնը՝ երկաթեայ գիծերու թեւերը կ'ընդարձակէ, ամէն ուղղութեամբ։

Իսկ երկաթուղիի ուրիշ ընկերութիւն մը, իր գիծը կ'երկարէ դէպ ի Թոքիօ, և կը կարծուի թէ Քանատայի երկաթեայ առջին գիծը քիչ ատենէն երկրին մէկ կողմէն միւսը պիտի անցնի։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԷՍԷՆ 26 Նոյ.— Այսօր կատարուեցաւ Մ. Քրուբի յուղարկաւորութիւնը։ Իշխանութիւնները եւ ամբողջ ժողովուրդը ներկայ էին։ Վիլհելմ կայսրը դագաղին հետեւեցաւ մինչեւ գերեզմանատուն։

ՀՌՈՄ.— Իտալիոյ Խորհրդարանին նիստերը, այսօր, վերսկսան։ Նախատեսնպէսին պաշտօն յանձնուեցաւ Ժողովին չնորհաւորութիւնները մատուցանել Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին, Մաքալա իշխանուհիին ծննդեան առթիւ։

ԳԵՐԼԻՆ.— «Ձեր մամնիա» տասոգ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ, մաքսային սահմանացի ծրագրին համար համաձայնութիւնը տակաւին կատարուած իրողութիւն մը չէ եւ թէ բանակցութիւնները կը շարունակեն։

—Գերմանիոյ Երեսփ. Ժողովը, այսօր, փարատեց մաքսային սահմանացի ծրագրին երկրորդ ընթերցումը։

ՕՏԷՍԱ.— Քաղաքին համալսարանին մէջ հրդեհ մը ծագեցաւ, ընաջինջ ընելով երկրաբանական թանկագին հաւաքածոները։

ԲԱՐԻԶ.— Եւմատացոյցի յանձնաժողովին մէջ, եւմատական նախարար Մ. Ռուվիէ եւ ծովային նախարար Մ. Բէլլբան յայտարարեցին թէ, տասը միլիոն ֆր.ի յաւելուածական վարկ մը պէտք է 1903 տարուան նաւային ծրագիրը գործադրելու համար։

—Հարիւրապետ Լօկլէէ սպաննուած է Ֆրանսայի և Եգիպտոսի միջեւ նախընթաց օր 21 տարուան համար ստորագրուած առեւտրական դաշնագիրը, երկու կողմին համար ալ նպաստաւոր է։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդի նախագահ Բարձ. Սայիտ փաշա, որ հիւանդ է, առջի օր այցելութիւնը ընդունեց իտալական դեսպան Տի Մալաբիլա Մարքիզին։

ԵԷՄԵՆԻ նախորդ կուսակալ Հիւսէին Հիմմի փաշա, առջի օր Պոլիս եկաւ և ուղղակի Կայս. Պալատ գնաց իր հաւատարմական զգացումները մատուցանելու։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան Բարձրագոյն Խորհուրդին նախագահ Հայատար էֆ., որ հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով իր պաշտօնատեղին կը յանձնէ։

ՆԷՃԷՏԻ գաւառակին ստացած կարեւորութեան պատճառով, կայս. իրատէի մը համաձայն հետեւեալ կարգադրութիւնները եղան։ Պարսից ծոցին վրայ գտնուած Զիպարա, Ամիսէ ու Տէկրէ, ինչպէս նաև Բաթիֆի և Բուվէլթի միջև գտնուած երկու իրարու կից կղզիներէն բաղկացած Ճէզիրէթիւլ-Ամայիր տեղերը, որոնք առաջ գիւղախումբ (նահիէ) ըլլալով եաքը դադրած էին, դարձեալ գիւղախումբեր պիտի կազմուին։ Միւսիրները 650—1300 զրշ. ամսական պիտի ստանան, իսկ կայս. Իրատէով աւելցած ուղղաւոր զինուորներուն համար ալ 23,620 զրշ. գումար մը պիտի սահմանուի։ Ճէզիրէթ-իւլ-Ամայիրի միւսիրութիւնը պիտի յանձնուի տեղին ցեղապետներէն մէկին, որուն տարեկան դրութեան տակ պիտի ըլլայ սպայ մը և զինուորներ։

ԲԱՐԶՐ. ՄԵԾ ԵՊԱՐԲՈՍԸ ակարութեան պատճառով չկրցաւ ներկայ գտնուիլ նախարարաց խորհուրդին առջի օրուան նիստին։

ՌՈՒՍԻՈՅ Մայրակայսրուհին Մըսընդեան Տարեդարձին առթիւ, երեկ Ռուսիոյ դեսպանատան մասրան մէջ գոնաբանական արարողութիւններ կատարուեցան, դեսպան Մ. Զինովիէի եւ դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաներուն ներկայութեան։

ԲԱՐԻԶԻ Օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ, Պրիւքսէլ մեկնեցաւ առջի օր։

ԴԻՒԶՆԱՐԱՆ.—Կայս. Իրատէով դիւզնական տաղաւարներ պիտի չինուին Քասըմ Փաշայի, Էսիրնէ Գաբուի եւ Սկիւտարի՝ Քարաճա Ահմէտ գերեզմանատուններուն մէջ։

ԴԱՆՈՒԲԸ ՍԱՌԱՑ. — Պէլկրատէն կը հեռագրուի թէ Դանուբը սառած ըլլալով, սատակութիւնը դադրած է։

ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.—Արեւելեան երկաթուղիներու հետ գտնուած սակագիններու տարբերութեան քննութեան համար կազմուած նոր յանձնաժողովը, գումարուեցաւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատունին մէջ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Բիւլարիէ վարժարաններէն չորս աւարտաւորներ իրենց գիշերաթիկ ձրիաբար ընդունուեցան Սելանիկի Իստիէ վարժարանին մէջ, կայս հրամանով։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒԹԵՐը.— Դատական նախարարութեան խորհուրդին որոշումով, օրինաւոր դրոշմաթուղթ ունեցող պարտամուրհակ մը վրայ, մասնավճարի համար երբ ծանօթագրութիւն մը նշանակուի, տարիկ ղերծ պիտի ըլլայ դրոշմաթուղթի տուրքէն։

ԲԱՐԱՔՆԵՐՈՒ տնօրէն Մ. Կրանէ, Բարիզ մեկնեցաւ։

ՊԱՏՐԱՍ ՀԱԳՈՒՍՏԻ չինութեան և վաճառման համար քանի մը դրամատէրներ Պոլսոյ մէջ անանուն ընկերութիւն մը և գործարան մը հաստատելու մտադիր են։

ՄԻՍԻ ԳԻՆԸ.— Քաղաքապետութիւնը, միսի գինին սղման առաջքը առնելու համար, Փոքր-Ասիոյ նահանգներուն գրեց բաւականաչափ ոչխար ղրկել Պոլիս։

ԱՐԵՒԵԼԻՒ մէջ վաճառականութիւնը և յարաբերութեանց ճամբաները ուսումնասիրելու նպատակ ունեցող յանձնաժողովը երկուշաբթի ճամբայ ելած է Վիէննայէն և Օրսօվա, Վերսիրօվա, Զերնավօտայ, Պրայիլա, Կալաց, Գալաթց, Բէսսարէնէ հանդիպելէ ետք Պոլիս պիտի գայ։

ՔՕԼԵՐԱ.—Սիւրիայի կուսակալ Նազըմ փաշա պէտք եղած միջոցները առած է Քոլէրան Օման չնեռմուծելու դէմ։ Սիւրիայի առողջապահական քննիչը և բժիշկները Օման գացին։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐը

ԹԷՔԱՏԱՐԱԿԱՆ ՊԱՑՈՒՍԱԿԷ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ. — Զանկուլտաքէն կը գրեն թէ, անցած կիրակի օրը Մախսուսէի «Մէքքէ» շոգենաւը երբ Զանկուլտաքէն ածուխ կ'առնէր, նոյն շոգենաւը գտնուող թղթատարական չորրորդ պաշտօնեայ Խալիլ էֆ.ի յանձնուած 5 դրամածրարները, որոնք 32,644 զրշ. ոսկեդրամ կը պարունակէին, գողցուեցան։ Խալիլ էֆ. որ դուրս ելած էր շոգենաւին թղթատարական խուցէն, վերադարձին տեսաւ թէ այդ գումարը գողցուած է. իսկոյն խուզարկութիւն կատարուելով հաստատուեցաւ թէ Բ. կարգի ուղեւորներէն երկու Հելլենացիներ իրենց ունեցածը չունեցածը ձգելով փախած են։ Այդ մնաուկները բացուելով մէջէն գտնուեցան դրամածրարներուն պահարանները, կապարները եւ հին գլխարկ մը, որով հաստատուեցաւ թէ գողութեան հեղինակները փախչող երկուհելլենացիներն են։ Քննութիւնները հաստատուելով որ ատոնք օր մը առաջ Կիւրճի Ընկերութեան «Մարաւլ» շոգենաւով Զանկուլտաքէն փախած են, պէտք եղած տեղերը լուր տրուեցաւ անոնց ձերբակալման համար։ Այդ դրամածրարները Ինէպոլու, Սինոպ, Կիրասոն եւ Օրտու պիտի ղրկուին։

ԾՈՎԻ ԱՐԿԱՆ.—Տիմիթրի եւ Սիմոն անուն անձերու պատկանող մեծ նաւակ մը, որ նպարեղէն կը փոխադրէր, առջի օր ալիքներուն սատկու, թենէն Պէչիկթաշի ծովեզերը, քարերուն եւ նաւամատոյցին զարնուելով կըտոր կտոր եղած է, եւ մէջը մէկը չգտնուելուն մարդու կորուստ պատահած չէ։

ՑԱՐՁԱԿՈՒՄ.—Բերա, Սագըզ Աղաճ փերեզակութիւն ընող Սէրոբ, առջի գիշեր ժամը 4ին խանութը գոցելէ ետք երբ տունը կ'երթար, դէմը անծանօթ անձ մը կ'ելլայ որ իր վրան յարձակելով կը սկսի կոկորդը սեղմել կողոպտելու նպատակով։ Սակայն փերեզակին պուչուռներուն վրայ մարի գիշերապահները վրայ կը հասնին եւ կը ձերբակալեն չարագործը որ Անտոն անուն դատարկաչրջիկ մըն էր։

ԱԼՊԸ-ՍԱԲ ԱՒԱԶԱԿ. — հեռագիրները տեղեկացուցած էին որ Սամսոնի մէջ 15 տարուան բանտարկութեան դատապարտուող նշանաւոր աւազակ Ալիթ-Սաբ, ձերբակալուած է Սվազի իշխանութեանց կողմէ։ Այդ մասին եկած նամակներ կ'ըսեն թէ, աւազակը Սվազի Էրգաս գաւառակին համի կիրիչ գիւղէն է որ քանի մը ընկերներով այդ կողմերը աւազակութիւններու ակած ըլլալով ձերբակալուած եւ Սամսոնի դատարանի կողմէ 15 տարուան դատապարտուած էր, վերսկսած էր իր չամաակութեանց։ Օսմ. զօրքերը որոնք խստիւ կը հետապնդէին, յաջողած են կէս ժամու կռիւ ետք, զայն ձերբակալել։ Էրզաստի Քրբք Հարման գիւղին մէկ տան մէջ, ուր Ալիթ-Սաբ ապաստանած էր, իր եղբօրը Սվազի եւ ընկերոջը Զաքքրի հետ։

Ասկից առաջ օսմ. զօրքերը թէև ձերբակալած էին աւազակապետին կինը, որ իր ամուսինին օգնականն էր, ինչպէս նաեւ մէկ եղբայրը եւ չորս համախոհները, սակայն աւազակապետը յաջողած էր փախչիլ։

Այս աւազակին ձերբակալման համար այդ կողմերու ժողովուրդը ոսոտագին մուլթանքներ ըրած է վեհ. Սուլթանին արեւշատութեան համար։

—Ամասիայի Լատիզ գաւառակին մէկ գիւղին Բարիս պէյ օղլու, անուն աւազակը, որ ժամանակէ մը ի վեր կը հետապնդուէր տեղական իշխանութեանց կողմէ, ձերբակալուած է։

ՈՃԻՐ.—Թօփհանէի մէջ սրճեփի աշկերտ եւ Թօփգարու բնակող 20 տարու Սօթիրի, իր ընկերը 21 տարու դատարկաչրջիկ Եանեալը Տիմիթրի, եւ Շաքիր անուն ուրիշ երիտասարդ մը, առջի գիշեր ժամը 1ին տասնեակը Դալաթիա, Բէմէր Ալիթը գինետուն մը երթալով կը սկսին խմել եւ մինչեւ ժամը 5 աղէ՛կ մը գինովնալէ ետք Սիւքեաք Գալաբրիմ հանրատուն մը կ'երթան եւ խօսքի կը բռնուին դրամի առթիւ կեցող Զմրլտա անուն ալ՝ կան հետ։ Այս միջոցին հոն գտնուող մարդու մը եւ այս երեքին միջեւ վէճ մը կը ծագի, որու սիջոցին այդ անծանօթը գաւդանը քաշելով առջեւ Սաթօրին՝ ձախ թեւէն եւ ետքը Տիմիթրին՝ ձախ ուսէն վիրաւորելով կը փախչի։ Վիրաւորներուն վիճակը ծանր ըլլալով հիւանդանոց կը փոխադրուի իսկ ոճրագործը կը փնտռուի։

ՀՈՎԻՒ ՄԸ.—Դատարկաչրջիկ երիտասարդ մը, Մալաթիացի Ալի, սեռ նեղով որ չունէր անօթութենէ հոսել սկսած է, որոշեր է հովիւ դառնալ քիչ մը դրամ կորզելու համար իր հօրին անունով։ Այդ նպատակով կը դիմէ Արաբ Ճամիի կողմը, կառապան Ա. մէտի եւ կըսէ թէ 700 հատ ոչխար բերած է։ բայց 7 մէճիտի պէտք ունի անոնց... խոտ առնելու համար, քանի որ իր դրամները հատած էին։ Խեղճ կառապանը այն յոյսով որ, եթէ դրամ չառնէ գոնէ ոչխար մը ձեռք կ'անցնէ կը յանձնէ 7 մէճիտը այդ դատարկապորտին, որ առանց նոյն իսկ դրամին վրայ նայելու կծիկը կը գնէ։

Քանի մը օր ետք սակայն, կ'երեւի թէ կառապանին 7 մէճիտը իր բերնին շատ համ տալուն, նորէն ան կողմերը նէ թէ, Ֆրանսայի և Եգիպտոսի միջեւ նախընթաց օր 21 տարուան համար ստորագրուած առեւտրական դաշնագիրը, երկու կողմին համար ալ նպաստաւոր է։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդի նախագահ Բարձ. Սայիտ փաշա, որ հիւանդ է, առջի օր այցելութիւնը ընդունեց իտալական դեսպան Տի Մալաբիլա Մարքիզին։

ԵԷՄԵՆԻ նախորդ կուսակալ Հիւսէին Հիմմի փաշա, առջի օր Պոլիս եկաւ և ուղղակի Կայս. Պալատ գնաց իր հաւատարմական զգացումները մատուցանելու։

ԿՐԹԱԿԱՆ նախարարութեան Բարձրագոյն Խորհուրդին նախագահ Հայատարէֆ., որ հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով իր պաշտօնատեղին կը յանձնէ։

ՆԷՃԷՏԻ գաւառակին ստացած կարեւորութեան պատճառով, կայս. իրատէի մը համաձայն հետեւեալ կարգադրութիւնները եղան։ Պարսից ծոցին վրայ գտնուած Զիպարա, Ամիսէ ու Տէկրէ, ինչպէս նաև Բաթիֆի և Բուվէլթի միջև գտնուած երկու իրարու կից կղզիներէն բաղկացած Ճէզիրէթիւլ-Ամայիր տեղերը, որոնք առաջ գիւղախումբ (նահիէ) ըլլալով եաքը դադրած էին, դարձեալ գիւղախումբեր պիտի կազմուին։ Միւսիրները 650—1300 զրշ. ամսական պիտի ստանան, իսկ կայս. Իրատէով աւելցած ուղղաւոր զինուորներուն համար ալ 23,620 զրշ. գումար մը պիտի սահմանուի։ Ճէզիրէթ-իւլ-Ամայիրի միւսիրութիւնը պիտի յանձնուի տեղին ցեղապետներէն մէկին, որուն տրամադրութեան տակ պիտի ըլլայ սպայ մը և զինուորներ։

ԲԱՐԶՐ. ՄԵԾ ԵՊԱՐԲՈՍԸ ակարութեան պատճառով չկրցաւ ներկայ գտնուիլ նախարարաց խորհուրդին առջի օրուան նիստին։

ՌՈՒՍԻՈՅ Մայրակայսրուհին Մըսընդեան Տարեդարձին առթիւ, երեկ Ռուսիոյ դեսպանատան մասրան մէջ գոնաբանական արարողութիւններ կատարուեցան, դեսպան Մ. Զինովիէի եւ դեսպանատան ու հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաներուն ներկայութեան։

ԲԱՐԻԶԻ Օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ, Պրիւքսէլ մեկնեցաւ առջի օր։

ԴԻՒԶՆԱՐԱՆ.—Կայս. Իրատէով դիւզնական տաղաւարներ պիտի չինուին Քասըմ Փաշայի, Էսիրնէ Գաբուի եւ Սկիւտարի՝ Քարաճա Ահմէտ գերեզմանատուններուն մէջ։

ԴԱՆՈՒԲԸ ՍԱՌԱՑ. — Պէլկրատէն կը հեռագրուի թէ Դանուբը սառած ըլլալով, սատակութիւնը դադրած է։

ՑԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.—Արեւելեան երկաթուղիներու հետ գտնուած սակագիններու տարբերութեան քննութեան համար կազմուած նոր յանձնաժողովը, գումարուեցաւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան պաշտօնատունին մէջ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Բիւլարիէ վարժարաններէն չորս աւարտաւորներ իրենց գիշերաթիկ ձրիաբար ընդունուեցան Սելանիկի Իստիէ վարժարանին մէջ, կայս հրամանով։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒԹԵՐը.— Դատական նախարարութեան խորհուրդին որոշումով, օրինաւոր դրոշմաթուղթ ունեցող պարտամուրհակ մը վրայ, մասնավճարի համար երբ ծանօթագրութիւն մը նշանակուի, տարիկ ղերծ պիտի ըլլայ դրոշմաթուղթի տուրքէն։

ԲԱՐԱՔՆԵՐՈՒ տնօրէն Մ. Կրանէ, Բարիզ մեկնեցաւ։

ՊԱՏՐԱՍ ՀԱԳՈՒՍՏԻ չինութեան և վաճառման համար քանի մը դրամատէրներ Պոլսոյ մէջ անանուն ընկերութիւն մը և գործարան մը հաստատելու մտադիր են։

ՄԻՍԻ ԳԻՆԸ.— Քաղաքապետութիւնը, միսի գինին սղման առաջքը առնելու համար, Փոքր-Ասիոյ նահանգներուն գրեց բաւականաչափ ոչխար ղրկել Պոլիս։

ԱՐԵՒԵԼԻՒ մէջ վաճառականութիւնը և յարաբերութեանց ճամբաները ուսումնասիրելու նպատակ ունեցող յանձնաժողովը երկուշաբթի ճամբայ ելած է Վիէննայէն և Օրսօվա, Վերսիրօվա, Զերնավօտայ, Պրայիլա, Կալաց, Գալաթց, Բէսսարէնէ հանդիպելէ ետք Պոլիս պիտի գայ։

ՔՕԼԵՐԱ.—Սիւրիայի կուսակալ Նազըմ փաշա պէտք եղած միջոցները առած է Քոլէրան Օման չնեռմուծելու դէմ։ Սիւրիայի առողջապահական քննիչը և բժիշկները Օման գացին։

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵԿ

Թարգմանեց ՔԱՆԻՄ

ԿԱՐԴԱԼ ԵՐԲՈՐԴ ԵՐԵՍԸ

ԽՆԱՄՈՎ ՊԱՀԵՑԷՔ ԹԻՒԵՐԸ

55—120

ԹԷՎԱՖԻՀԱԹ

Բանկալթի վէ Շեչլի ճիւէթլէրինէն ուսմուրը զապթէսինէ մէէմուր ալայ պէրի սատէթլու Մէէմէ պէյէ Թերֆիէն բիւթպէի բէֆիէի միրի միրանի, վէ Շամտա Համիտիէ Հիճազ Թիմուր եօլու նէզարէթի ճէլիլեսի քեսթիպի իզզէթլու Շեւքրի էֆ.եէ բիւթպէի Սանիյէ սընֆը սանխի։

Մապէյնի Հիւմաեունը միւլուքեանէ չիֆիրէ քեսթիպլերինէն բիֆթիլու Հաճի Մուսթաֆա էֆ.եէ հիւանը խրատիթինէ մէպնի բիւթպէի Սալիսէ Թէվֆիկ պույրուլմուշ սրը։

* * *

Սէլանիկ վիլայէթի տախիլինէ Այնէրոզ գազասը գաիմմագամլըղը՝ Այվալըգ գաիմմագամը իզզէթլու Մահիր պէյէ։

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթի տախիլինէ Այվալըգ գազասը գաիմմագամլըղը՝ Գալգանտէլէն գաիմմագամը սապգ իզզէթլու Հիւսէյն պէյէ։

Տրապիզոն վիլայէթի տախիլինէ Օֆ գազասը գաիմմագամլըղը՝ Պոյ-Ասպան գաիմմագամը սապգը իզզէթլու Ալի Պէհչէթ էֆ.եէ թէֆվիզ պույրուլմուշ վէ մուվարիէյհիմաէն Մահիր պէյին իճրան թահլիֆի մահալլանա ինպա վէ տիկերլերինին ալլեուսսալ թանլիֆի իճր

գացած էր. գուցէ՝ նոր որսի մը ակնկալութիւնով, երբ օձիկը ձեռք կու տայ այդ եզական հովիւը։

ՀՐԴԵՀ ԳԱՒԱՌԻՆ ՄԷՋ.—Մարաշի Ոսկերիչներու շուկային մէջ փերեզակութիւն ընող Համբարձում եւ Եղիկ ազգականներուն խանութէն հրդեհ ծագեցաւ և չուրջը տարածուելով ամէնքը այրած են 13 խանութ։ Հրդեհը ծագում առած էր խանութին մէջի լուցկիներուն արկածով բռնկելէն։

—Կիւմիւշ Հաճի Քէօյի ձիւլ թաղի մէջ ծագած հրդեհի մը ատեն, Թադէոս անուն մէկը, պատ մը փլցնելու աշխատած ատեն ձեռքի կեռը գլխուն զարնելով մեռած է։

ՄԱՆԱՆ հռչակուեցաւ Ղալաթիա, Հարանցի փողոց, չուխայի վաճառական Վ. Ջ. Գարբրիէլեան եղբայրները։ Բացը 5-700 ոսկի կը նշանակուի։

ԱՆՁՐԵՒ, ԶԻՒՆ.—Վանի, Էրզրումի և Աֆ. Գարահիսարի մէջ սոսկալի ցուրտեր սկսած են և ձիւն կուգայ անընդհատ։

—Իզմիրի նահանգին ամէն կողմերը սոսկալի անձրեւներ սկսած են, իսկ ծովերը խիստ փոթորիկ մը կը տիրէ։

ՔՐԷՏԻ ՖՈՆՍԻԷ Է�ժԻԲՍԻԷՆ

215ՐԴ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ 3 % ՏՈԿՈՍԱՒՈՐ ՊԱՐՏԱՔՈՒՂԵՐՈՒ

15 Նոյեմբեր 1902

316,541 թիւը 50,000 ֆրանք չահած է։

Հետեւեալ 25 թիւերը 1000ական ֆրանք չահած են։

11312	137278	190508	235774	362068
56188	146770	209985	245414	364954
57535	155262	221088	258788	368055
87217	169229	222827	310279	371353
129808	173171	234327	347254	399805

Վճարումը պիտի կատարուի 1902 դեկտ. 1էն սկսեալ։

Եգիպտոսի մէջ վճարումները կը կատարուին՝ Գահիրէի մէջ Ընկերութեան կեդրոնատեղիին և Աղեքսանդրիայի մէջ Քրէտիի Լիոնէի դրամատունէն։ Կ. Պոլսոյ և Իզմիրի մէջ՝ Քրէտիի Լիոնէի դրամատուններէն։

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

27 Նոյեմ. 1902

Ֆրանս. 3%	(3% Français)	99 12
Ռէժի	(Tab. Turcs)	348 —
Գոնսոլիտ.	(R. Turque D.)	27 47
Երկիթուղի	(Lots Turcs)	118 50
Գանգ. Օթթ.	(Banque Ott.)	583 —
Ֆոնսվալ	(Transvaal)	128 —

«ՄԱՆԶՈՒՄԷԻՆ ՏՊ. ԱՆԼԷՆ ՀԱՅԱՏԱՐԱԿՈՒԵԾԱՅԻ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ՎԵՐՋԻՆ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐԸ

Հայերէն թարգմանութեամբ

կը ծախուի Պապը Ալի Ճաճէի «Իլտամ» և «Մանզումէ» ապարաններուն կից (Վաքֆ) գրատան մէջ թիւ 38։

Գին 40 փարայ

Գրատուներու համար 60 փրյ.

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԱՄԷՆ ԱՆՀԱՏԻ

)(55)(

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԴԱՐԵԿ

ԳՐԱՒԱՒՈՐ ԲՆԱԳԻՐԷՆ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ԳԱՍԻՄ

ՍՐՏԻ ԽՈՐԵՐԼԷՆ ԽՕՍՔ ԱՒ ԱՍՏՈՒԱԾ

Քա՛ւ լիցի որ ճշմարտութեանդ ծաւալը (նոր օրէնք) (հին օրէնքին) տկարութեամբը սահմանուի, զրքին օրինին համեմատ. որովհետեւ ուր որ լուութիւն կը թագաւորէ՝ մեղքերը փարուած են անկէ. ու կենդանի խօսքի խրախոյսովը յուսահատութիւն չկայ այլ եւս (մեղաւորներուն) և Քու չնորհներուդ բարձրացումովը, հաւատացած են պարգեւները. և որովհետեւ ամէն է Աստուածային ձեւքդ, անհաւատութիւն չկայ այլ եւս, այլ կատարեալ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ գործակատար Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան երէկ Բարձր. Մեծ. Եպարքոսին և Պետական Խորհրդոյ Բարձր. Նախագահին ընակարանները երթալով, ի դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր Ն. Բարձրութեանց որպիսութիւնը հարցուց։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը Բերայի Տ. Թադէոս քնյ. Թաթարեանին ծաղկեայ փիլոն կրելու արտօնութիւն տուած է։ Տ. Թադէոս քնյ. 46 տարի է ի վեր կը ծառայէ նոյն եկեղեցւոյ։

ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՄԲ կ'իմանանք որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր եղբօրորդի Հրանտ պէյ Օրմանեան, որ Կալաթա-Սերայի կայս. Լիսէին Գ. կարգի ակերներէն է, վերջին մրցանակաշաւխութեան առթիւ բարձրագոյն 7 մրցանակները ստացաւ որ ամէնէն բարձրն է մրցանակներուն։

Կը մաղթենք որ Հրանտ պէյ ժառանգէ Օրմանեան գերդաստանին յաւուրց տարեգրը որպէս կը փայլին իր երկու հօրեղբայրները և յաջողութեամբ աւարտէ իր ուսման շրջանը։

ԲԱՂԱՒԱԿԱՆ Ժողովոյ որոշմամբ Աֆիոն Գարահիսարի հրկիզեալներուն համար հացագին պիտի հաւաքուի բարեսէր անձերէ։

ԳՐԱՒՈՒԱԾ դպրոցներու վերաբերմամբ հետեւեալը կը գրեն Տիֆլիսէն.—«Թիֆլիսի նահանգի ժողովրդական դպրոցների (ռուս) վերատեսուչը դիմել էր Թիֆլիսի քաղաքային վարչութեանը, խնդրելով որ քաղաքի գումարներից տարեկան 1,500 բ. նպաստ նշանակուի քաղաքին Հայոց եկեղեցական—ծխական այն չքաւոր դպրոցներին, որոնք անցել են Լուսաւորութեան Մինիստրութեան իրաւասութեանը։ Քաղաքային վարչութիւնը հնարաւոր էր համարել նպաստ տալ յիշեալ ուսումնարաններին, սակայն ոչ թէ 1500, այլ 750 ր. և այդ մասին զեկուցել էր Քաղաքային Խորհրդին։ Քաղաքային Խորհուրդը իւր հոկտ 28ի նիստին քննելով այդ զեկուցումը, որոշեց մերժել ժողովրդական դպրոցների վերատեսչի խնդիրքը։»

ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՇՔԵՂ ՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅ - ԼԱՏԻՆ ՄԷՋ

Ուրախ ենք որ վերջին օրերս բարեշաղդութիւնը կ'ունենանք հրատարակելու նկարագրութիւնը մէկէ աւելի հարսանեկան հանդէսներու, որոնք տեղի կ'ունենան հայ-հասարակութեան բարձրագոյն դասակարգին մէջ։ Ամուսնութիւններու այս սաճմը բարեդէպ նշան մըն է անշուշտ ընկերական բարքերու բարեշրջման և քաջալայս ենք որ ամուսնական սրբութիւնը հետզհետէ կը գրաւէ իր նախկին բարձր դիրքը մեր հասարակութեան մէջ։

Ինչպէս որդեն գրած էինք, երէկ, ժամը 9ին Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ, նմանը չտեսնուած չքեղութեամբ տեղի ունեցաւ պսակադրութեան արարողութիւնը Օրիորդ Մէլինէ Խօրասանճեանի ընդ Սուլտանցի Ասպետ Ասատուրեանի։ Պղատն ֆօն Բրանքուլի, կնքայրութեամբ Գաբրիել էֆ. Սէրվիչէնի Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցիին Աւագերէցը, և Թադ. Խորհուրդը, կանխահոգ փափկանկատութեամբ ամէն պատրաստութիւն տեսած էին կարելի եղածին չափ վայելուչ ու հանդիսաւոր կերպով կատարելու սոյն հարսանեկան հանդէսը, որուն ընակատեղի ներկայ պիտի գրանուէին, հայ հասարակութեան՝ երեւելիներէն, զատ նաև մեծագոյն թուով բարձրատիճան օտարազգիներ։ Տաճարը խնամով յարդարուած և նստարաններ կազմուած վայելուչ պատուոյ մը ալ ու ձախ երկու մասի բաժնուած էր մէկ կողմը կանանց և միւս կողմը արանց համար, Պարսկական գորգերու ամենաընտիրները տարածուած էին եկեղեցիին յատակը որ իրենց երփներանգ ծաղիկներով ու հմայիչ տեսքով ակնապարար տեսարան մը կը պարզէր, իսկ սեղանին վրայ և ատեանին առջև երկու մեծաքեայ նրբահիւս գորգեր փռուած էին, մէկը Սրբազան Պատրիարք Հօր իսկ միւսը ամոլներուն ոտքին տակ։ Եկեղեցիին ամբողջ չհները մամերը և կանթեղները վառուած կարծես աւելի վեհութիւնմը կ'ընծայէին օրուան հանդէսին։ Հարսնևորներու զոյգերը եղանակին ամէնէն վերջին նորաձեւութեամբ չքնաղ հետզհետէ եկեղեցին հասնելով կը գրաւէին իրենց յատկացեալ տեղերը և տիկիններու ու օրիորդներու հոտ արտուղարդն և ծանրագին գոհարեղէնները ակնախտիղ երեւոյթ մը կը պարզէին պրիսմակներու ծիրանագոյն ցոլացումներուն տակ։ Ժամը 9ին տաճարը գրեթէ ամբողջութեամբ լեցուած էր հարսնեւորներով, երբ Բերայի աւագերէց Տ. Մկրեան խաչակիր ուսագ քահանան զգեստաւորուած և չբոլաստուած 10է աւելի քահանաներէ և Ֆէդրպաց դասէ, սկսաւ հաւաքօրհնէքի արարողութիւնը։«Նշանաւ ամենայաղթ խաչի քո Քրիստոսա»ի գոռ ու կուռ եղանակը թնդացուց սրբավայրը, խոր յուզում պատճառելով երկսեռ հանդիսականներու, որոնցմէ շատեր կ'արտասուէին կեանքի այս մեծ խորհուրդին առջեւ։ Հալաւորհնէքի աւարտելէն անմիջապէս եաք բեմին վրայ երեւցաւ Ս. Պատրիարք Հայրը զգեստաւորուած եպիսկոպասական ծանրագին զգեստներով, իր շուրջ ունենալով նոյնպէս զգեստաւորուած՝ Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ և Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Դէորգ Սրբազանները, ինչպէս նաեւ Տ. Գնել վարդապետ և ուրիշ մը։ Այս միջոցին տաներեց Տ. Մկրեան Հայր, սկսաւ ձեռնարկութեան արարողութիւնն որ ամէնէն վեհ վայրկեանն է Պսակի խորհուրդին։ Ն. Արժանապատուութիւն յատակ ու ջինջ ձայնով մը պաշտօնական հարցումը ուղղեց երկու ամոլներուն որոնց փոխադարձ հաւատարմութեան և սիրոյ ուխտը ընդունելէ եաք, չեշտեց «Ասուած ի մէջ սոցա, և սոքա մի ասատեսցին»։ Սովորական ընթերցումներէ եաք, Ս. Պատրիարք Հայրը սկսաւ իր քարոզին որ ամէնէն գրաւիչ մասն էր այս հարսանեկան հանդէսին։ Ն. Սրբազնութիւն այնքան պերճօրէն խօսեցաւ որ բոլոր ներկայք հիացում յայտնեցին։ Նախ, ընդհանուր ակնարկ մը նետեց ամուսնական կեանքի և ընտանեկան յարկի կազմակերպութեան օգտակարութեան վրայ, յետոյ հին դարերէ ի վեր օտարութեան մէջ ապրող հայերու վրայ խօսելով, ըսաւ,«անոնցմէ մաս մը մտցած է իր եկեղեցիին լոյս հաւաքը, բայց ուրիշ մաս մըն ալ, թէեւ հեռացած երկար ժամանակէ ի վեր իր եկեղեցիէն, տակաւին կը պահէ իր հաւատքը, իր կերոնքը, իր լեզուն։ Այս վերջիններուն մէջ պէտք է դասել Սուչովայի բարեպաշտ գերդաստաններէն Բրանքուլեանք և Ջուլֆեանք, որոնք ամէն ատիթներու մէջ իրենց եկեղեցասիրութեան ապացոյցները տուած են։ Որքան բարձր ասիճաններու, ճոխութեան, մեծութեան հասած, նոյնքան տակաւին իրենց մայրենի եկեղեցիին փարած, սիրած են զայն։ Ապէտ Միքայէլ Ֆոն Բրանքուլ ահա կու գայ հեռաւոր երկիրներէ իր զաւակը պատուաստել կեդրոնի ամէնէն մեծ գերդաստաններէն միոյն՝ Խորասանճեան մեծանուն գերդաստանին հետ»։ Ս. Պատրիարք Հայրը Խորասանճեան գերդաստանի մէկ համառօտ պատմութիւնն ընելէ յետոյ Վեհմ. Տօքթ. Խորասանճեան էֆ.ի հոգիի մեծութիւնը և ազնուութիւնը մէջ բերաւ և յարեց«այսպիսի հօր մը աղջիկն է ահա որ կ'երթայ միանալ Բռանգուլեան ընտանիքին ազնիւ որդւոյն Ապպատ Ասատուրատուր Պղատն Բրանքուլի»։ Ցետոյ խօսքն ուղղելով հարսին ազնուափայլ Օր. Մէլինէի շարունակեց։ «Վստահ եմ որ դուն քու եկեղեցւոյդ և քու գերդաստանիդ արժանաւոր և հաւատարիմ զաւակը պիտի ըլլաս, քեզ կը ղրկենք հեռաւոր երկիրներ։ կը սպասենք որ դու եկեղեցասիրական արդիւնքներովդ փայլիս, դու օրինակ ըլլաս քու շուրջդ գտնուած հայերուն քու եկեղեցասիրութեամբդ և բարեսիրութեամբդ։ Այս փառքը կ'ուզեմ քեզի տալ։ Գնա՛, այս հաւատքով, այս սիրտով միշտ յիշէ որ այսօր ալ թէ միայն Բռանքուլեանի զաւակը Խորասանճեան զաւկին հետ միացաւ, ահեռաւոր երկրի հայ եկեղեցիին վրայ աւելցաւ կեդրոնի եկեղեցիին ամէնէն արժանաւոր անդամներէն մին։ Ընտանեկան այս միութիւնը օրհնեալ ըլլայ»։ Ն. Սրբազնութիւնը բարեմաղթութիւններով վերջացուց իր քարոզը։

Ս. Պսակի աւարտումէն վերջ, հարսնեւորներու սառաւ բազմութիւնը միահամուռ անցաւ եկեղեցիին կողմնակի դուռնէն Սրբանանեան գերդաստանին մեծ սրահը զոր Մկրտիչ էֆ. Թօքմէլեան նմանը չի տեսնուած չքեղութեամբ յարդարած և երկու մեծանուն ընտանեաց հարատիրելներու ալամադրութեան տակ դրած էր։ Նուագածուներու ընտիր խումբ մը Համիտիէ քալլերքը հնչեցուց երբ հարս ու փեսայ ներս մտան սրահէն։ Հարսնեւորներ խորին պատկառանօք և ոտքի վրայ ունկնդրեցին այս պաշտօնական քայլերգը, որմէ եաք պարերն սկսան մեծ ոգեւորութեամբ։ Բառին բուն իմաստովը ճոխ չքաստեան մը իր այլազան ըմպելիներով ու աղանդերներով կը գգուէր քիմքերը հարսնեւորներուն, իսկ շամբանեան նոր կազդոյր կու տար պարի ծեքծեքումներէն խռնած զոյգերուն։

Սքանչելի կանոնաւորութեամբ կը շարունակուէին պարերը, անոր համար որ թէ պարողները և թէ պարուհիները, խիստ վարժ կենցաղագիտական օրէնքներու և պարի նրբութիւններու, չափաւոր ու հաճելի դիւրութեամբ ամէնէն բծախնդիր դժուարահաճներու իսկ հիացումը կը գրաւէին։

Ս. Պատրիարք Հայրը երկու եպիսկոպոսներով և ամբողջ եկեղեցական դասով, մաս սրահէն ներս ուր պարերը պահ մը ընդհատուեցան ի յարգանս. և Ն. Սրբազնութիւն կղերականաց յատկացուած դահլիճը հանգստանալէ եաք կրկին շարունակուեցան պարերը մասնակցութեամբ հարսին ու փեսին, որոնք պատուոյ տեղը կը գրաւէին պարողներու մէջ։ Իսկ ազգին Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան երկու վեհմ խնամիները՝ Վեհմ. տօքթ. Խորասանճեան էֆ. և Վեհմ. Ասպետ Միքայէլ ֆոն Բրանքուլ զարս Ն. Սրբազնութիւն իր աջ ու ձախ կողմը նստեցնելով իր շնորհաւորութիւններն ու ջերմաջերմ բարեմաղթութիւնները կրկնեց այս բարեդէպ խնամութեան առթիւ։ Նոյն պահուն փեսան հարսը թեւն առած առաջնորդեց պատուոյ դահլիճը որ Ս. ՝ոջն համբուրեցին Ս. Պատրիարքին և ներկայ եկեղեցականաց և ստացան լիառատ օրհնութիւններ։

* *

Երկու կողմի ազգականներէ և համակրողներէ բազմաթիւ շնորհաւորական հեռագիրներ հասած էին և հետզհետէ կը հասնէին գեռ մինչեւ գիշեր։ Ազնուափայլ հարսը ստացաւ խիստ թանկագին նուէրներ ինչպէս նաև ծաղկեփունջեր։ Պարերը տեւեցին մինչեւ գիշեր։ Հարսն ու փեսան առաջնորդուցան օթէլ Ռուայալ ուր արդէն իջեւանած էին հայր և արդի Ապպատ Բրանքուլ։

* *

Այս առթիւ Ս. Փրկչեան արհեստանոցի որբերը գովելի երախտագիտութեամբ նուէր մը ըրած էին երկու ամոլներուն որ խիստ լաւ տպաւորութիւն ըրաւ հանդիսականներուն վրայ։ Արհեստանոցին մէջ իրենց իսկ ձեռքով պատրաստած էին երկու ընկոյզէ գեղադրուագ աթոռ՝ աքանչելի նմոյշ մը գեղարուեստի, դրոշմուած հարսին ու փեսին անուան սկզբնատառերով։

* *

Տ. Դէորգ քհ. Անանեան իբրեւ յարգող Խորասանճեան էֆ.ի, աչալուրջ հսկողութիւն կ'ընէր հարսանեկան և եկեղեցական բոլոր կարգադրութիւններու, որոնք խիստ պատշաճ կերպով ու կանոնաւոր կատարուեցան։

* *

Հանդէսին ներկայ էին մայրաքաղաքիս մէջ անուն ունեցող ամէնազգի բժշկական դասը գրեթէ ամբողջութեամբ, պետական բարձր պաշտօնատարներ, ծանօթ դրամատէրներ, վաճառականներ և երեւելի անձեր, որոնց թուումը շատ երկար պիտի ըլլար հոս, և որոնք փութացեր էին իրենց ներկայութեամբը յարգանք յայտնելու երկու հանրածանօթ ընտանիքներու պետերուն։

* *

«Մանզումէ» եւս մասնակցելով այս երջանկաբեր պարագային կրթութեան իր սրտաբուղխ շնորհաւորութիւնները մատուցանել Խորասանճեան և Բրանքուլ ընտանեաց, ինչպէս նաեւ նորապսակ ամոլին։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ՕՐԻՆԱԿ ՄԸ

Մնոլվ Արմէն իր այսօրուան «Դուռին Առջեւէն» խորագիրը կրող յօդուածով, կը շեշտէր բազմակողմանի վնասները մեռելները իրենց տիրոջ տան դրան առջեւէն անցուելուն, և կ'առաջարկէր վերցնել այդ սովորութիւնը մեր բարքերուն մէջէն։ Աւելորդ է ըսել թէ այս առաջարկը առարկութիւն չվերցներ, և շատերու բաղձանքը եղած է արդէն այդ։

Ինչ որ կ'ուզեմ դիտել տալ հոս, սա ուրախարիթ երեւոյթն է որ, Բերայի մէջ արդէն ասիճան մը վերցած է այդ սովորութիւնը, և շատ մը օրինակներ տեսած ենք մենք մեռելներու, որոնք առանց իրենց աէրերուն դուռէն անցուելու տարուած են գերեզմանատուն։

Բաղձալի էր որ այս սկզբնաւորութիւնը նախաբան մը ըլլալ անչահ սովորութեան մը ջնջման, ոչ թէ միայն մէկ տեղ մը, այլ ամէն կողմ։

ՄԻՐԱՑԷԼ ՀԱՃԸՆԼԵԱՆ

Բերա, 14 Նոյ. 1802

Ատամնաբոյժ Մ. Մարարոսեան

Տես Դ. երեսը

Աբրահամեան, Ազիզօֆ, Աճէմեան, Հիւրմիւզեան, Տէր-Դաւիթեան, Եսնազեան, Գարաեան, Քէօմիւրճեան, Դուրեան, Հէքիմեան և Գուլումճեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն զդառնաղէտ մահ

ՏԿՆ, ՓԱՆԻ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ

ԿՈՂԱԿԻՑ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ

Առաջին պաշտօնեայ Արտասահմանի Օսմ. Թղթատարութեան

որ յետ սակաւորեայ ու տժգանելի հիւանդութեան կնքեց իւր մահկանացուն ի խոր սուգ համակելով վշտահար կողակիցն և համայն ազգականք և բարեկամք։

Յուղարկաւորութեան տխուր հանդէսը պիտի կատարուի վաղը Ուրբաթ, 15 Նոյեմբեր ի ժամ 6 (Ը. Թ.), Ղալաթիոյ Հայ-Հռոմէական Ս. Փրկիչ Մայր եկեղեցին, ուր արդէն փոխադրեալ է ննջեցեալն, և անտի պիտի ամփոփուի Շիշլիի Ազգ. գերեզմանատունը։

Իւսկիւտար, 14 Նոյ. 1901

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ԳՈՐՍԱՍԸ

Էսն. Ռում. տիւն ոգ. գաբ.	29—25
» » էն եիւքսէք	29—25
» » էն պաղը	29—20
Բուլգէլի չրմէն. ոգ. գաբ.	115—
» » էն եիւքսէք	115—50
» » էն պաղը	114 5/8

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէժի ոգսիօնը Օս. լիր.	—
Սիկարէթ Ա.	0—20
» Բ.	—90
Թրամվայ	5—50
Ժուլիանս	1—32
Օպլիկասիոն Թրամվայ	497—
Ասիւրանս	3—80
Գոբբօրասիոն	0—07
Գոմմէրսիալ	0—09
Գրէտի Ֆոնսիէ էժիբսիէն	269—75
Լոբիսմ	75—
Պանդ Նասիոնալ ոբ Կրէդ	418 —
Թրանսվալ	125 —
Ըբնթըմ Թահվիլաթը	490—
Անատօլը չբմ ոգսիօնը	11—35

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրաը 100 ղշ. տան	ղշ. բր.
Գեյազ մէհեմիյէ ֆարգը	108—01
Մէթալիք	102—25
Ռնկիլիզ լիրաը	110—01
Ֆրանսըզ ալթունը	87—21
Բոլ	90—
Գրէմմից ալթունը	51—06
Գարպոն գամմէսի	8—60

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 26 Նոյեմբեր

Ռնկ. էհնամը Ռնկ. լիրաը	92—69
Օսմ. » գաբանը	27—
» » Բ	30—
» » Գ	54—
Օսմանլը Պանգասը	13—25
Մըսըրնոյ. մութթահրաէ	107—
Պուլկար իսթիքրազը	92—
Գամպիո Բարիղ 3ոյ վասէ	25—33 1/4
Թրանսվալ	4—81
Շարթրէթ	3—

Պերլին 26 Նոյ.

Բուլգէլի չրմէնսֆի. (մարգ)	121—70
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	20—255

Բարիզ 26 Նոյեմ.

Ֆրնս էսն. 3%ֆր.	98—85
Եէնի Օսմ. էհնամը գաբանաը	27—15
Բուլգէլի չբմէնսիֆիէրի	117—75
Իթալիա էհնամը	102—90
Բռիորիթէ Թիւրք	490—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթթման	455—
Սբանսել	81—60
Թրանսվալ	122—50
Էժիբսիէն իւնիֆիէ	108—85
Զարթրէթ	76—

Պերոսին նայեցա՛ր, ինձ ալ նայէ՛, ո՛վ Դիտող, որովհետեւ բոլորովին դատարկացայ։ Ցուցացու՛ր. ինձ ողորմութեանդ ճառագայթը ո՛վ կատարեալ Բարերարութիւն, որպէս զի Քու օրհնութիւնդ ընդունելով, ո՛վ Տէր, արդարանամ, ապրիմ ու մաքուր ըլլամ զիս ակողներէն, զորս դուն չստեղծեցիր (մեղքիէս)։ Մեղապարտ ձեռքերուս կազմուածքը Քեզ տարածելու համարձակութիւնը չունիմ, մինչեւ որ Քու օրհնուած Աչդ չմոտեցնես նորոգելու զիս որ դատապարտուած եմ։ Արդ կրկին յաղթէ՛ իմ յամառութեանս, Քու հեզութեամբդ մարդասիրաբար ինձ հաստատելով, ու ամէն բանի մէջ, ամէն առթիւ, Քու կատարեալ կարողութիւնովդ առաջին չարութիւններս միջնորդելով ու վերջիններովը ներե՛ ինձ ո՛վ անկարելիներուն հնարը գտնող, արդարներու լոյսին թագաւորը Քրիստոս։

(Շարունակելի)

ՅԱՆՉՈՒՄԻԷ»ՆԵՐԻՆ ԹԷՖԵՐԻԴԱՄԸ (115)

ՄԻԻՍԹԱՆԹԸԳԸՆ ԷՍՊԱՐԸ

ՄԻՒԷԼԼԻՏԻ

ԲՈՒԷՐ ՏԷԼԳՈՒՐ

ՇԱՐԼ ՏԷ ՊՈՆՎԻԼ

—Եթէսա միւճրիմ ամր՝ տէեօրում մատմազէլ. չունքի չգլարը ինտինաէ տահա միւճրիմ ամր. էկէր պէն իսթէր իսէմ իլէլէպէտ էօյլէ գալամագ տբր։

Ալիս գըսրգ պիր սէսլէ.

—Սէֆի՛, գօրգ քի.

Շարլ կէօռա Ալիսէ իլթիֆաթ իսռեօրմուշ կիպի նէզաքէթլի պիր թավր իլէ էօնիւնէ էեիլէրէք.

Մէօղլէրիմի իթմամա միւսաաէթ իթմէտինիզ, լաքին իլթէ պիր չօգ ատէմլէր կէլիէօրլար, պու միւսահէպէթիմի մութլագա թէքմիլ իթմէլիեիմ լազըմ տբր, սիզատ տինլէմէնի պէնիմ սէօյլէմէք իսթէտիեիմ գաաթր արզու իտէրսինիզ. չունքի սէօզլէրիմին էհէմմիեէթինի անլատընը զ։

Տէլիգանլը պու լագըրթըլարը սէօյլէեիպ սեաղա գալգարագ սէրիան Սալիսէ տէտի քի.

—Լութֆէն պիրինճի վալտա գավալիեէնիզ օլմազլըղմա միւսաաէ պուեուրունը զ, պիրինճի վալտա իշիսիեօ՛րմուսունը զ։

Կէնճ գըզ զարիֆ պիր սէսլէ.

—Բէք էյի, տէտի։

Մարքի թօրուգլարը իւզերինէ սէօնիւպ գալապլըգ իչինէ տօղրու եիւրիւեէրէք զայպ օլաու. Ալիս իսէ, քէնտիսինէ թագամի իտիէն տուզաղը հիւանը Թէլագը իչուն եիւզիւնէ խաֆիֆ պիր Թէպէսիմ կէթիրաբ։

Գու անտէ, Մագսիմ տէ օթէլին սալսնլարընա կիրմէք իւզրէ իսի. հէնուզ սալօնա կիրիպ պիր իքի ատամ իւերլէմիշ իսի քի, պիր էլին քէնտի է. լինի ալպ սբգաղըզընը հիսս իթտի, պու՝ վալիտէի իսի. Մագսիմի պիր թարաֆա չէքիպ չաբուճագ տէտի քի.

—Ճէսարէ՛թ օղլամ, հիչ գօրգմա, պիզ տէ պուրտաա աէյի՛լմիեիզ։

Նինա պու սէօզլէրի սէօյլէեիպ, օղլունը նասիհաթը մատէրանէսիյէ գուվվէթլէչիրէրէք պըրագտը։

Մագսիմ եօլունա տէվամ իսիպ, պիր քէօմէնին օրթասընաան կէչէրէք, մատմազէլ տը Լօնբիրէնին օթուրատուղը եէրէ տօղրու եիւրիւտի։

Գու անտէ մուսիգա տա վալտա տավէթ հավասընը չալըրթօր իսի. տէլիգանլը նըչանլըսընը կէօրէմէտի չունքի վալս օյնամաղա կիթմիշ իսի, մերգում տէ տուրուպ պէքլէտի։

Մագսիմ կէօզիւնիւն էօնիւնէ աէօնմէքէտ օլան խալգա նազարէնտազ օլմագտա իքէն, անսըզըն սարսըլտը. չունքի նիչանլըսընը մարքի տը Պոնվիլ իլէ վալս իսէրէք էօնիւնաէն կէչտիեինի կէօրտու։

Գու անտէ, Մագսիմ տէ օթէլին սալսնլարընա կիրմէք իւզրէ իսի. հէնուզ սալօնա կիրիպ պիր իքի ատամ իւերլէմիշ իսի քի, պիր էլին քէնտի է. լինի ալպ սբգաղըզընը հիսս իթտի, պու՝ վալիտէի իսի. Մագսիմի պիր թարաֆա չէքիպ չաբուճագ տէտի քի.

—Ճէսարէ՛թ օղլամ, հիչ գօրգմա, պիզ տէ պուրտաա աէյի՛լմիեիզ։

Նինա պու սէօզլէրի սէօյլէեիպ, օղլունը նասիհաթը մատէրանէսիյէ գուվվէթլէչիրէրէք պըրագտը։

Մագսիմ եօլունա տէվամ իսիպ, պիր քէօմէնին օրթասընաան կէչէրէք, մատմազէլ տը Լօնբիրէնին օթուրատուղը եէրէ տօղրու եիւրիւտի։

Գու անտէ մուսիգա տա վալտա տավէթ հավասընը չալըրթօր իսի. տէլիգանլը նըչանլըսընը կէօրէմէտի չունքի վալս օյնամաղա կիթմիշ իսի, մերգում տէ տուրուպ պէքլէտի։

Մագսիմ կէօզիւնիւն էօնիւնէ աէօնմէքէտ օլան խալգա նազարէնտազ օլմագտա իքէն, անսըզըն սարսըլտը. չունքի նիչանլըսընը մարքի տը Պոնվիլ իլէ վալս իսէրէք էօնիւնաէն կէչտիեինի կէօրտու։

Գու անտէ, Մագսիմ տէ օթէլին սալսնլարընա կիրմէք իւզրէ իսի. հէնուզ սալօնա կիրիպ պիր իքի ատամ իւերլէմիշ իսի քի, պիր էլին քէնտի է. լինի ալպ սբգաղըզընը հիսս իթտի, պու՝ վալիտէի իսի. Մագսիմի պիր թարաֆա չէքիպ չաբուճագ տէտի քի.

—Ճէսարէ՛թ օղլամ, հիչ գօրգմա, պիզ տէ պուրտաա աէյի՛լմիեիզ։

Նինա պու սէօզլէրի սէօյլէեիպ, օղլունը նասիհաթը մատէրանէսիյէ գուվվէթլէչիրէրէք պըրագտը։

Մագսիմ եօլունա տէվամ իսիպ, պիր քէօմէնին օրթասընաան կէչէրէք, մատմազէլ տը Լօնբիրէնին օթուրատուղը եէրէ տօղրու եիւրիւտի։

Գու անտէ մուսիգա տա վալտա տավէթ հավասընը չալըրթօր իսի. տէլիգանլը նըչանլըսընը կէօրէմէտի չունքի վալս օյնամաղա կիթմիշ իսի, մերգում տէ տուրուպ պէքլէտի։

Մագսիմ կէօզիւնիւն էօնիւնէ աէօնմէքէտ օլան խալգա նազարէնտազ օլմագտա իքէն, անսըզըն սարսըլտը. չունքի նիչանլըսընը մարքի տը Պոնվիլ իլէ վալս իսէրէք էօնիւնաէն կէչտիեինի կէօրտու։

Գիրազ սօնրա, պիրաէն պիրէ սեաղա գալգարը։

Զունքի տգլընա սերթ վէ խալիս պիր ֆիֆիր չարբմըզ իսի. Շարլ միւճրիմ իսի, ճինտեէթի իճրա իսիպ, Մագսիմի իթհամ իչուն էն ալչագճասընա օլան Թէռապիրի իթթիխազ իթմիշտի։

Շարլ քէնտիսինի գումարխանէէ կէօթիւրիւպ, օեունա Թէչվիգ իսէրէք եվվէլէէ հազիր խուիմշ սիլահ իլէ պիր մաղլումըն իւզերինէ աթըլմասը լազըմ կէլէն պիր ճիւրմի սուչիւնմիշ վէ պու սուրէթլէ հարէքէթ իսէրէք լարզուսունա մուվաֆֆիզ օլմուշ իսի. ասթունը հէր քէսէ պիլա սերվէթ ատի պիր գումարը թանրթամմըշ մը իսի. էօյլէ իսէ հալ տէ միւհիշ իսի։

Մագսիմ մասսիմիէթինի խալգա իսպաթա միւգթէարը օլմաճընճա, միւսթանթըգըն վէրտիեի մէնը մուգումարտաքի մուվաֆֆագրեէթինի, թապիեաթընաա օլան ճամիպլիեինի վէ աթթիար վէ հարէքէթինաէ օլան թէրտահուտ վէ միւլահազաթընը սիւչինտի։

Վալս տէվամ իթմէքտէ իսի։

Մագսիմ իսէ, զէմանը մագիտէքի մարքի տը Պոնվիլ իլէ օլան տօսթլուղունը սիւչիւնմէքտէ իսի։

Պիրազ սօնրա, պիրաէն պիրէ սեաղա գալգարը։

Զունքի տգլընա սերթ վէ խալիս պիր ֆիֆիր չարբմըզ իսի. Շարլ միւճրիմ իսի, ճինտեէթի իճրա իսիպ, Մագսիմի իթհամ իչուն էն ալչագճասընա օլան Թէռապիրի իթթիխազ իթմիշտի։

Շարլ քէնտիսինի գումարխանէէ կէօթիւրիւպ, օեունա Թէչվիգ իսէրէք եվվէլէէ հազիր խուիմշ սիլահ իլէ պիր մաղլումըն իւզերինէ աթըլմասը լազըմ կէլէն պիր ճիւրմի սուչիւնմիշ վէ պու սուրէթլէ հարէքէթ իսէրէք լարզուսունա մուվաֆֆագրեէ օլմուշ իսի. ասթունը հէր քէսէ պիլա սերվէթ ատի պիր գումարը թանրթամմըշ մը իսի. էօյլէ իսէ հալ տէ միւհիշ իսի։

Մագսիմ մասսիմիէթինի խալգա իսպաթա միւգթէարը օլմաճընճա, միւսթանթըգըն վէրտիեի մէնը մուգումարտաքի մուվաֆֆագրեէթինի, թապիեաթընաա օլան ճամիպլիեինի վէ աթթիար վէ հարէքէթինաէ օլան թէրտահուտ վէ միւլահազաթընը սիւչինտի։

Վալս տէվամ իթմէքտէ իսի։

Մագսիմ իսէ, զէմանը մագիտէքի մարքի տը Պոնվիլ իլէ օլան տօսթլուղունը սիւչիւնմէքտէ իսի։

Գու վալս կէնճ գըզը բէք զիեսաէ եօրմուշ օլտուղը միւշահէտ օլունբեօր իսի։

Ալիսին կէօրիւնիւշի Մագսիմի սիթրէթտի վէ մէրգումմէնին եանընա կիթմէք իւզրէ պիր հարէքէթ իթտի իսէ տէ ումուզունա պիր էլ տահա մէթին էլիգանլըզը զաաթ իթտի, մերգում արգասընա պագուպ տօքթօր կէօրտու։

Տօքթօր.— Տահա վագըթ վար, տօսթըմ։

Մագսիմ.—Լաքին...

Տէեիպ, նազարլյա մարքիեի կէօս թէրտի։

Տօքթօր.— Գըրազընըզ օնը, պուրտաա կէլինիզ։

Տէեիպ, գալապալըգտան հալի պիր սալօնա կէօթիւրտու։

(Տեվամ.)

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմիլյէ՝ օն պիր սէնէ մուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պա չահատէթնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ զայրէթ ու իսթիգամէթիյէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, երպապը նամուս վէ լիյագաթտան վէ պիրինճի սընճի ատվա վէքիլլերինաէն մա՛ռուճ պիր զաթ տբր։

Ֆէնտիլերի՝ հէր նէվ Շերի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավալարընը տերէօհատ իսէր։

Պիր մէպլաղը մալիսմ մուգապիլինաէ ալթը տալրգ վէ սէնէլէք տպօնէ գալա վէ գապուլ իսլեր։

Տավալարը հագգընատ մէճճանէն մալիսմաթ ալմագ իսթեէնիլերէ պէնը բեւ վէ իթալը մալիսմաթտան գաչնմագ։ էքսէր տավալարտան բէչին ինճրեթ ալմատընը կիպի, բէք չգալարընը տա սուլէն թէսմիյէտ գուսուր հիմէզ։ Մապահլարը սաաթ 3—6ա վէ ազգամլարը տախ 10—12է գատար եանզբանէտ պուլունուր։

Իտարէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտինատ Մուսուլ խանընատա 22, 23 վէ 24 նուամէրալը օտալար տբր։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՆՇԱՆ Ն. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ

43 Պատկերներով զարդարուած կը պարունակէ

ԲԱՍԻՄի սրտիտ յօդուածները մեր ընտանեկան բարքերու վրայ,

Ա. ՓԱՆՈՍԵԱՆի ամէնէն սիրուն ոտանաւորներէն մէկ քանին,

Մ. ԳԱԼԷՆՏԷՐԵԱՆի Ակնցիի նոր թիւերը. Մարբիտեա բանայիրի պատմութիւնը՝ Ակնցիներու բերնէ եղած, եւ թէ այդ տոհմակիցները ինչպէս կը մեկնեն հեռագիրը, ֆօնօկրաֆը, եղէտրականութիւնը, եւլն։

Եւրոպական բոլոր Վեհապետներու եւ Վեհապետուհիներու պատկերներն ու անոնց իրարու հետ ունեցած ընտանեկան կապերը։

Նաեւ զուարճալիքներ, առածներ, վէպեր, օգտակար գիտելիքներ, եւլն։

Գին 5 դահեկան || Թղթատարով 6 դահ.

ՆՇԱՆ Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ, ՊԱՊ-ԱԼԻ ՃԱՏԷՍԻ 38

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Մ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Բեռա, Մեծ-Փողոց, Աղա Ճամիի կողմը, Լիւսէնպուրկ սրճարանին կարգը, թիւ 124

Կը դարմանէ ամէն տեսակ ակռայի և լինտի հիւանդութիւնները, փտած ակռաներու ամենասաստիկ ցաւերը վայրկենապէս կասեցնելով չատ քիչ ատենուան մէջ հաստատուն կերպով կը լեցնէ առողջ ակռաներու նման մինչեւ վերջը գործածելու պայմանաւ։

ԲՈԼՈՐՈՂԻՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏՈՎ ոսկիի, բլթթինի և քաղուղի վրայ նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ՝ յար և նման բնականին։

ԸՍՏ ԱՄԵՆԱՎԵՐՋԻՆ ԴՐՈՒԹԵԱՆ՝ փտած և կոտրատած ակռաներու արմատները առանց հանելու կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ կը զեռեղէ անոնց վրայ առանց քիմքի ակռաներ և ոսկիէ «քուռոններ»։ Շատ փտած ակռաները և լինտերաւ մէջ անյայտացած արմատները կը հանուին ԱՌԱՆՑ ՑԱՒԻ։—

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտէ մինչեւ իրիկուն, Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

ԳԻՆԵՐԸ ՁԱՓԱՒՈՐ

Կարօտեցող ձրի դարմանում

Ս. Գ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ

ԵՐԵՓԼԵՋՈՒԹԵԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ

Անգղիերէն, Հայերէն և Տաճկերէն 1064 երեսէ բաղկացեալ սոյն բառարանը որ ամէն անգղիերէն ուսանողի անհրաժեշտ է կը վաճառուի միայն Պապը Ալի ճատտէսի Թիւ 12, «Ռիւթիւպահնէի Շարգիյէ» անուն գրատունը։

Գին 60 դարեկան անգեղ

ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

Պոլիս Զամամճիլար Եօմուշ Թ. 50 եւ Կալաթա Եիւսէֆ Դալտըրըմ, 695

Զարդարեան եղբայրները՝ գոհացնելու համար իրենց Բերայաբնակ յաճախորդները՝ մասնաճիւղ մը բացած են Կալաթա, Եիւքսէք Գալտրրըմ, Թ. 695, ուր՝ ինչպէս նաև Պոլսոյ գրատունը, կը ծախուին ամէն տեսակ և ամէն լեզուէ վեպեր, դասական, գրական, նոր թէ գործածուած գիրքեր։ Կը գտնեն մատենադարաններ եւ գործածած գրքեր։ Կը պատրաստեն կազմի և տպագրական գործեր, ածան միչտ ածան։ Կը գտնեն ու կը վաճառեն գործածուած դրոշմթուղթեր, Հաւաքածոներ, Պոլիս ապրած հանդէսներ և լրագիրներ որոնց մէջ գրական գեղեցիկ ժամանցներ կը գտնուին։ Մեծ գեղէր, ապահով վաճառում գրքերու, (երաշխաւորութեամբ)։ Վարձքով կուտան վիպական գրքեր որոնց ընթերցումը հաճելի է ձմեռուան երկար գիշերներուն մէջ։

ԿԱՂԱՆԴՆ ԿԱՂԱՆԴ

Կաղանդի առթիւ մեծ մթերք օրացոյցներու, ծոցի, գրպանի, յուշատետր, համառօտ, ընդարձակ Տարեցոյց, աղօթագիրք, բնտիր կազմերով, ոսկեզօծ թաւշեայ են. եւն.։ Միակ կեդրոնատեղի Մկրեան աղօթագրքերու ամէն կազմերով, 15, 22 և 30 ղրշ.։

ՈՒՐԻՇ ՏԵՂ Մի ԴՐԱՄԷՔ բայց եթէ Զարդարեան գրատունը, եթէ Պոլիս կը բնակինք՝ Զաքմաքճըլար Եօգուշ աղբիւրին դէմ, Թ. 50. եթէ Բերայաբնակ էք՝ Եիւքսէք Գալտրրըմ, Թ. 695։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Ա. Յարութիւնեանի ԼԷՔՈՒԱԾ ՔՆԱՐը, սիրուն բանաստեղծութեանց հատոր մը որ պատիւ կը բերէ համակրելի հեղինակին։ Սիրուն կազմով և տպագրութեամբ։ Գին 5 ղրշ.։ 20—3

ԽԱՉԻԿ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՊԱՐի

Լուսագոյն պարող մը ըլլալու փափաքն ունեցող պարի սիրահարներու կատարելապէս գոհացում տալու համար, խիստ դիւրաւոյց մեթոտ մը պատրաստած է, որով չատ քիչ ժամանակի մէջ կրնան օգտուիլ, տեղեկանալով կարգ մը պարերու ինչ որ պէտք է. ի հարկին պատրաստ է նոյն իսկ ոչ ոքէն, այսինքն մէկ ամբողջ օրուան մէջ լաւ մը սովորցնելու երաշխաւորութիւնը ստանձնել։

Դասախօսութիւնք մասնաւոր տուս ներու մէջ։

Դիմել՝ Մեծ Շուկայ, Գալաթասարայ պնչը, Սեբէթճի խանի կարգ Ֆէսճի Սեպուհ աղայի խանութը։ 2—20

Տէր և Տնօրէն

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԴԱՒՍԷՐԵԱՆ

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ՐՈՊԷՐ ՎԷ ՇԻՐԻԷՔԵԱՍԸ

ՄԷՐՔԷԶ ՏԷԲՕՍԸ

Էսկի Զապիյէ ճաստէսինճէ Թոմսօճխանընճա

Տաճանզգը, պիչիմի վէ զէրաֆէթիյէ մասրուֆ օլան արսլան վէ Թէրազիի խալիս Ինկիլիզ լաթիգ գալօշլարըմզը պու սէնէ տահա մէթին վէ զարիֆ պիր սուրէթտէ իմալ իսիլմիշ իսի։ Թօքատ սաթուն ալմագ իսթէյէն տիւքքանճլար էսկի Զապիյէ ճաստէսինէ Թոմսոն խանընատա քէսին մէրքէզ տէբօմզա կէլուպ միւպայատ իյլէսիքլէրինտէ հէմ քէնտիլէրինի վէ հէմ տէ միւշթէրիլէրինի մէմնուն իթմիշ օլճագլար տբր։ Բէրաքէնտէ սուրէթիյէ միւպայատ իտէճէ օլան էհալիի միւհթէրէմէ՝ պաչէտաէի մարգա իլէ մէնգուլ օլան պիրինճի Նէլ խալիս Ինկիլիզ լաթիգ գալօշլարատան իշթիրա էյլէսիքլէրինտէ, հէր վէճէկէ մէմնուն վէ միւթէֆիտ օլուճագլար թէէմին օլունուր. լաթիք գալօշլարըմզը՝ ումում լաթիք գալօշ սաթան տիքքանճլարատա պուլունուր։

Ումում մէմալիքը շարգիյէ անէնքէսի — ԿԷՏՕՐԻ, 54—22

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱԱԹԻՋ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԳԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER MANIFACTURING Co.

ՍԻՆԿԷՐի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց պտկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են. և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօչկարարներն լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն ՍԻՆԿԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ վաճառատուներուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Գէն Մարդէի դիմաց Թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սերայի դիմաց։

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին ետեւ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։

ՍԿԻՒԴԱՐ՝ Զարչը պոյը Թիւ 120։

ԴԱՍԵՐՊ ԵՒ ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆՔ ՋՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց Թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։

Կեղծերէն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է։

ՊԱՒԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԱՆԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1899ական մէջ իւր էքրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրգ.	19,534,276
» » եամանէն » » »	460,267,203
» » բրիմի » » »	1,433,965

Էսմէ-ի-ինշիրնէ վէ չօճուգլար իչին միւթէտիլ չէրտիթ իւէ սիկուրթա ագտ իսէր

Ճանէնա էօրտը հէր նէվի պիկա վէ եշեա իւզերինէ սիկուրթա ագտ իսէր։

Նէֆիսի էօրտերը՝ էօրտը մալ, եվրադը նագտիսէ վէ վարար սիկուրթալարը գապուլ իսէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896ական 18½%, 1897է 18%, 1898է 18%, 1899ական 16% թէմեթթիւ թէվզի իթմիշ պիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրը՝ (Տէրասանէթ Գրէտի Լիոնէ, Լօնտրասան Անկլօ Եւրոթրիան Պանգ, Մանգ Նասիոնալ Պիւվար։

Թաչրլար իչիւն միւսաաթ վէ միւթէպէր իւզրէ ումումի ճէնթէթ պէր քէֆալէթի ճէնթէրէր արանիլիր։

ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա, Մէր Թէպանի ասքարի ճէտիտխան

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻԻՐՔԻԷ

Սիրքէճիտէ քեսին (էճզախանէի Թիւրքիյէ) եէվմը քիչատրնատան պէրի կէօսթէրտիյի ինթիզամ վէ տրգգաթատան վէ ինզար օլբնան քեսֆիֆէի էտվիյէնին խալիսիյէթ վէ էհվէնիյէթինատէն տոլայը չէրիմիզին էն միւքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, տիկէրլերինէ նիւմունէի իմթիսալ օլմագ չէրէֆինի իպրազ իթմիշ տիր. պու տրգգաթ վէ ինթիմամա մունզամ օլան Թէհարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլերճէ ասըլ նազարը էհէմմիյէթէ ալընաճագ մէվատտրն պաչլրճասը տբր. ամմէնին միսէլլէմի վէ տէվարը բէսմիյէնին տախի մուսատտագ օլտցընը իւզրէ պուրատա քէմալը իլէ ճարի տիր. պու կիպի պիր Թէէսխատէն պէքլէնիլէս չու խրտճմաթը միսթահսէնէէ պիր իլավէի ինսանիյէթ քեարի օլմագ իւզրէ եէվմը Թէէսխատէն չիմտիյէ գատար մուրատասի իտէն պիլճիմիյէ զուէֆայի խասթէկեան մէճճանէն Թէտավի ինթիրիմնք վէ մուսէֆճաթը լազըմ տախի քէզա պիլա իւճրէթ իթա իտիլմէք կիպի իսթիյար օլընան ֆէտաքեարլըզլար նազարը տրգգաթա ալընաճագ օլուր իսէ՝ պու էճզախանէնին իսթիհսալը մէնֆաաթատան զիյատ հէմճինանէ խրտմէթ կիպի պիր ֆիքքը ինսանիյէթբէրլերի իւզերինէ Թէէսխ իտիմիշ օլատուր ալերկ Թայեին իտէրիյէթ չու Թատատ օլընան հիմմէթը մասրաֆքէտէն նաչի տիր քի պու էճզախանէ Թարիգը Թերագգրատ գաթի տէրէճաթ իտէրէք, պու կիւնքի մէքթէէթի իրրազ էյլէմիշ վէ պու եիւզանէ տէ էրպապը միւրաճաաթըն մէմնունիյէթի վէ էմնիյէթինի վէ ամբպատանքն տախի խօշնուտիսինի ճէլզ էյլէմիշտիր։

Մէղքիչ էճզախանէտէ քեաֆֆէի իլէլ վէ էմրազատա քէսպը իսթիսասը թատ էյլէմիշ մէշահիրը աթըպպա հէր կիւն եվզաթը մուայենէտէ հազրը պուլունագլարը կիպի զիւքիւր ու իւնատ մախսուս օլմագ իւզրէ տէ մուայենէտ խանէլէր մէվճուտ տբր. էճզախանէէ պուլրնան ալէաթ վէ էտէվաթը ֆենինիյէսինին մուքէմմէլիյէթի սէպպի իլէ եէկեանէ տէնիմէյէ չայան օլան (Թանիլխանէ) իսէ ճանիպը հիւքիմէթ Սէնիյէտէն եվրօպատա տօգուզ աչնէ Թանիլ իթտիրիւտքէն ասնրա իլա տէֆա օլարագ քիմիակիր տիբլօմասքնը իհրազ իլէ չէհրիմիզէ ավատէթ իթմիշ, օլան Մէքթէպը Թրպիէի Շահանէ քիմիակիր մուալիմէրինատէն Տօքթօր Ահմէտ Հիւսէյին աէյին եէրը իգթիսար վէ քիֆայէթինէ Թէսլիմ իսիլմիշ ալիք. մուսաիլէյինին ֆէնը Թահրիրատքի իգթիսարը պէտրատա նասը մալիմ իսէ, եվրօպատատ օ տէրէճէ մարուֆ տբր, մուսաիլէյի պէտէնը ինսանատա միւհիմճը Թանիլ հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իհթիմալ իլէ պիթթանիլ աթըպպատա իհզար վէ պիճայէն ալէյի աթըպպայի մուսաիլէհիմին իչլէրինի պիր գաթ տահա Թէսիլ իթմէքտէ օլտուզը կիպի մէրի օլան մասէնի նէպաթի հէր նէվ մէվատտը տախի սուրէթը միւքէմմէլէէ Թանիլ վէ իհզար իթմէքտէ տիր։ 8—8

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ

ՕՐԱՑՈՅՑ

ՀԱՆՐԱԳԻՏԱԿԱՆ

1903

Գ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆի սոյն ԸՆԴԱՐԶԱԿ ՕՐԱՑՈՅՑը, որ երկարամեայ կատարեալ հրատարակութեամբ հաստատուն համբաւ մը ունի, յաջորդիկ տարուան համար ի լոյս ընծայուած է չատ աւելի ճոխ բովանդակութեամբ մը որ ամէն կարգի ընթերցողներու համար օգտակար ու շահեկան կը դարձնէ զայն։ Գին 3 ղրշ.

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑԻՆ ՀԱՄԱՌՕՏՆ ալ հրատարակուած է վիճակագրական կարեւոր ծանօթութիւններով։ Գին 1 ղրշ.

Վաճառման կեդրոնատեղի, Ե. ՄԱՏԹԻՈՍԵԱՆ Թղթավաճառանոցը, Տիճանճլար եօզուշը, Կ. Պոլիս։

ՀԱՐՍԻ ՄՈՄԵՐ

ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆ

Հարսնիքներու փայը աւելցնող նիզ զարդեր մը կան, անոնք ալ մոմերն են որոնք եթէ գեղեցիկ կերպով կապած չեն, չեն կրնար տալ այն էֆէն, որոնք ամէնքը ալ կը սպասենք։

Ան նպատակին կատարեալ գոհացում կուտայ Նշան Զամիչեան վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ, մեծ խնամով և տեսակի ճոխութեամբ կը պատրաստուին նաև վերին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, անմրցելի, ածան գիներով, հարսի կրնալնդ, լեմոնեայ ծաղիկի քօղք և հրատուութեան հագուստներ։

Կը Ֆնտերրուին ուրեմն ճաշակի տէր անձերը, այցելել անգամ մը Նշան Զամիչեան վաճառատունը, իրենց փափաքին գոհացում գտնելու համար ամէն տեսակէտով։

Դիմեցէ՛ք ՆՇԱՆ ՉԱՄԻՉԵԱՆԻՆ

86, Քամանդօ խան, Սքամպուլ։

ՀԱՑ ՄՆՏՈՒԿԱՅԻ ՀԱՐՍՆԻՔԻ

ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԵԼԵՋԱՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապիյէ

Ճամբորդներու համար 5% զեղչ

Ամուրիներու » 10% »

Աղջիկներու » 50% «

ՋՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ԿԱՐԳՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՁԻՐ